

ARADI KÖZLÖNY

53 évfolyam 19. szám
1938. január 27., csütörtök.

Felélő-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

Van Zeeland terve

Az utóbbi időben gazdasági szakemberek, politikusok szájából is sűrűn hallani, hogy vége a konjunkturának s újabb gazdasági válsággal kell számolni, ami ugyan nem fog olyan méreteket ölteni, mint az 1932-es, mégis fel kell készülni rá. A közelmúlt napokban végre a Népszövetség néhány adatot hozott nyilvánosságra a közelgő gazdasági válságról, ami most is, mint nyolc évvel ezelőtt, az óceán tulsó oldaláról közeledik felénk. Ezekből a számokból némi képet alkothatunk magunknak a sokat emlegetett újabb válság lényegéről. A népszövetségi adatok szerint múlt év májusától szeptemberéig terjedő időszakban az általános ipari termelés mintegy öt százalékkal esett vissza. Az amerikai krízis az elmúlt gazdasági év harmadik negyedében áttért az európai országokra is. A válság a múlt év májusában kezdődött a newyorki értékpapír- és nyersanyagbörzén bekövetkezett nagy összeomlással. Ennek pedig az volt az előzménye, hogy az 1936—37-es angol fegyverkezési terv nyilvánosságra hozatala után fantasztikus méretekben indult meg az amerikai börzéken a nyersanyag spekuláció. A várt nyersanyaghiány azonban nem következett be, a spekuláció az általános termelési lehetőségeket mélyen alábecsülte. Közben egész sereg nyersanyagok az ára legmagasabb értékének felére zuhant. Ha meggondoljuk, hogy az egész nemzetközi kereskedelemnek hatvan százaléka nyersanyagokkal foglalkozik, könnyen meg lehet érteni ennek a zuhanásnak a hatását az általános gazdasági életre.

Minden attól függ, hogy vajon a gazdasági s természetesen politikai vezető nagyhatalmaknak mennyire sikerül közös munkával gátat emelni a gazdasági dekonjunktura elé. Ezt a célt szolgálja a Van Zeeland-terv, amit a volt belga miniszterelnök most terjesztett az angol kormány elé. Van Zeeland szeretné Angliát, az Egyesült Államokat, Olaszországot, Franciaországot és Németországot rábírní, hogy megegyezéssel minden eddigi autarkias megkötést eltávolítanának s végeredményben visszavezetnék a világgazdaságot oda, ahol a világháború előtt volt. A nagyszabású terv keresztülvitelét először egy európai gazdasági konferencián tárgyalnák meg Londonban, majd pedig a végső formábaöntés egy világgazdasági konferencián történne Washingtonban.

Kétségtelen, hogy valamilyen nagyszabású egységesítésre szükség van, mert az elmúlt évek gazdasági küzdelmei az összes államokat ugynevezett egyéni módszerek alkalmazására szorították, ez a korszak a szerencsés, de főleg szerencsétlen gazdasági kísérletezések korszaka volt a nagy nyugati országokban csakugy, mint a kisebb középeurópai országokban. A leghosszabb ideig Franciaország állt ellent a tervgazdasági elméletek kísértésének s legtovább tartott ki a teljes gazdasági szabadság alapján. De már egy évvel a Blum-kormány uralomrajutása előtt megkezdődött a tőke menekülése Franciaországból, mert maguk a nagytőkések sem bíztak a kormány következetes deflációs politikájának sikerében. Azután következett a népront-kormány.

Az angol gazdasági politika volt az összes nagyhatalmak között a legeredményesebb. A Macdonald-féle gazdasági politikát annakidején az „olcsó pénz politikájának ne-

A kormány felhívást intéz az ország lakosságához a választásokkal kapcsolatban

— Tilos a katonai jellegű alakulatok szervezése — Létre jött a választási egyezmény a kormány és Iorga között —

Calinescu belügyminiszter nyilatkozata a rend biztosításáról

A „Tempo“ jelentése szerint az ország minden részéből és minden társadalmi osztályból több mint kétezer aláírással memorandumot küldött az ifjuság a Román Front elnökének, akit felhívtak arra, hogy tovább folytassa a nemzeti harcot és egyben biztosították arról is, hogy az ifjuság törhetetlenül támogatja ebben a mozgalomban.

Bucurestből jelentik: Tegnap minisztertanács volt, amelyen Goga miniszterelnök elnökölt és amelyen megállapították, hogy milyen feltételek mellett indulhat meg a választási harc az országban. A minisztertanács határozata a következő:

Mindazon pártok részére szabad a választási propaganda, amelyeket a központi választási bizottság elismer, választási propagandát azonban csak a törvényes keretek között lehet folytatni. Az egyes kerületekben a jelöltek kivételével, nem ottani illetőségű egyének a propagandában részt nem vehetnek és ezeket el fogják onnan távolítani. Köztisztviselők azonnali felfüggesztés terhe mellett nem vehetnek részt a választási küzdelemben. Miután a kormány arról értesült, hogy egyes politikai pártok katonai jellegű alakulatokat szerveznek, közli, hogy ezt az állam biztonságát védő törvény alapján senkinek sem engedik meg. A rendőri és csendőri szervezetek kötelesek ennek a törvénynek a végrehajtását a legerélye-

sebb módon biztosítani. A csendőrségi karhatalom kiegészítésére a szükséghez képest tartalékokat hívnak be.

A minisztertanács után a választási törvény szabályzata került megvitatásra, amely bizonyos kérdésekben és problémákban megkönnyíti a központi választási bizottság munkáját. Ez a szabályzat ma vagy holnap kerül nyilvánosságra.

A Cuvântul értesülése szerint a kormány-párt és Iorga között megkötötték a választási kartell, amelynek alapján Iorgának 25 mandátumot kapnak a parlamentben.

A kormány szombaton adja ki felhívását az ország lakosságához a választásokkal kapcsolatban.

Calinescu Armand belügyminiszter ma az újságírók előtt a következő kijelentéseket tette:

— A kormány a választási kampány során teljes szigorral juttatja érvényre a törvényeket azokkal szemben, akik az alkotmányosság ürügye alatt megkísérik az államrend megbotlygatását.

Tatarescu volt miniszterelnök visszalépett a liberális párt Hunedoara—hunyadmegyei tagozatának elnöki tisztségétől.

A Román Front szervezeteiben reorganizációs folyamat áll be, nevezetesen az Ókirályságban C. Anghelescu, Ardeal—Erdélyben

veztek, mely nyitott ugyan olyan tág teret az állami beavatkozásnak, mint a többi államokban, mégis nagyobb munkaszervezési programmal lényegesen megjavította a nagytömegek szociális helyzetét. Közben pedig természetesen gátakat emelt a tőke kiözönlése elé. A kormány csak nehéz szívvel szakított ezzel a gazdasági politikával, de az általános világpolitikai helyzet olyan volt, hogy a fegyverkezési program megvalósítását nem lehetett tovább halogatni. Mióta az állam hatalmasan finanszírozza a fegyverkezési ipart, a különböző iparágakban bizonyos visszaesés tapasztalható, amit a fegyverkezési ipar nagyobb mérvű foglalkoztatottsága nem képes kiegyensúlyozni. Ugyhogy Anglia általános termelési mérlege sem kedvező.

A több mint tizenhárom és félmillió munkanélküli és a farmerek katasztrofális elszegényedése birta rá annakidején az amerikai kormányt, hogy szakítson a gazdasági liberális ortodox elveivel s ugynevezett „aktív gazdasági politikát“ kezdjen. Ez a gondolat indította el Roosevelt híres New Deal-mozgalmát, amely legelső éveiben az államkasszából négyöt milliárdot fordított arra a célra, hogy élénkebb vérkeringésre bírja a gazdasági életet. Tény az, hogy ezzel a módszerrel sikerült is

gazdasági felélénkülést elérni s a termelési index 1932-es mélypontjáról (53.8) felszökött 1937. augusztusában 93.8-ra. Sajnos, azonban a magántőke ebben a fejlődésben alig vett részt. A probléma tehát nem volt megoldva, mert hiszen a Roosevelt-féle vállalkozásnak az volt a célja, hogy az állami konjunkturainiciatívát mielőbb átvegye a magántőke. A feladat megoldása egyre nehezebbé vált Roosevelt számára, mert hiszen az állami konjunktura-injekcióhoz is szüksége volt a magántőke bekapcsolására, tehát mindent elkövetett, hogy a bizalmatlanul elzárkozó magántőkét becsalogassa az államkasszába. Felhajtották az adókat, de ennek is csak az volt a következménye, hogy a tőke, ahelyett, hogy — mint Roosevelt remélte — állampapírokba menekült volna, magánrésztvényekben helyezkedett el. Azt, hogy Amerikában a kormánynak nem sikerült követni az angol példát s magánvállalkozásra ma sem lehet olcsó tőkét szerezni az Egyesült Államokban, megakadályozza, hogy a nyersanyagpiacon támadt krízist lokalizálják s a válság benyomul az amerikai gazdasági élet összes területeire. A kormánynak nem marad más választása, minthogy szakít eddigi, ugynevezett aktív gazdasági politikájával, visszatér a régi elvekhez.

Voicu Nitescu, Bucovina—Bukovinában pedig Romulus Candea vezeték a szervezési munkálatokat.

Mihai Popovici, aki jelenleg Kairóban tartózkodik, értesítést küldött, hogy február harmadikán visszatér az ország területére.

A kormányának ama rendelkezése, amely szerint a tisztviselők távollétét rendelte el a politikai gyűlésekről, az első lépés a köztisztviselői karnak a politikától való megtisztítása iránt.

Az iparügyi minisztérium olyan értesüléseket kapott, hogy több gyártulajdonos vállalatának megszüntetésére készül, sőt egyes gyárok már be is zártak azzal az indoklással, hogy üzemük eladásra kerül. Az iparügyi miniszter rendeletben fordult az ország valamennyi prefektusához, kérve hogy vizsgálják felül a szóbanforgó vállalatok helyzetét, készítse-

nek kimutatást arról, hogy mit gyártanak és hogy hol működnek.

A pénzügyminisztérium értesülése szerint bizonyos személyek hamis híreket terjesztenek az értéktőzsdén arról, hogy az állam februárban már nem fogja a járadékpapírok szelvényeit beváltani. Ezt azzal a céllal terjesztik, hogy a közönséget megtéveszték és a hiszékenyeket kihasználják. Köztudomású, hogy ezen állampapírok kamatait az autonóm és monopol intézmények jövedelmei biztosítják. A pénzügyminisztérium az alábbi törvény alapján jár el a hamis hírek terjesztőivel szemben.

Miután az iparügyi minisztérium megállapította a lámpaolaj és a só maximális árát, speciális megbízatású felügyelőket küld ki az ország minden részébe, hogy ezek ellenőrizzék, betartják-e ezeket az árakat. Azok, akik megkísérik, hogy visszaéléseket kössenek, súlyos büntetésben részesülnek.

Jogi felvilágosítások az állampolgársági felülvizsgálatról

Antonescu bucuresti-i egyetemi tanár a következő gyakorlati útmutatásul szolgáló nyilatkozatot adta a Timpulnak az állampolgárok felülvizsgálásáról:

— Azt mondhatjuk, hogy a vonatkozó rendelettörvény által érintett összes zsidók elvesztik az állampolgárságukat. A 39. szakasz azonnal törli őket a választási listákról, míg a 7. szakasz kimondja, hogy az állampolgárságot igazoló okmányok be nem nyújtása az állampolgárság megszűnésének tudomásul vételét jelenti. Tehát bár a rendelettörvény „felülvizsgálatról” beszél, elve az, hogy mindazok, akik nem kérik a felülvizsgálatot (az Okiráltságban), vagy pedig nem nyújtják be kellő határidőn belül az állampolgárságukat igazoló irataikat (az egész országban), azok nem román állampolgárok. Így hát minden zsidónak, aki meg akarja őrizni állampolgárságát, e rendelettörvény szerint új-

ra el kell nyernie a honpolgárságot.

— A csatolt tartományokban élő zsidók állampolgárságát hivatalból vizsgálják felül. A községi előjáróságok 30 napon belül, azaz február 22-ig kimutatást készítenek azokról, akiket a békeszerződések és az 1924. évi honpolgársági törvény 36. szakasza alapján irtak be az állampolgársági névjegyzékbe. Mindazok, akiket felvettek az állampolgársági névjegyzékbe, vagy leszármazottaik a kimutatás közzétételétől számított 20 napon belül az illetékes járásbírókhoz a következő bizonyító iratokat kötelesek benyújtani:

a) bizonyítványt arról, hogy 1918 november 18-án (december 1-én) Ardeal—Erdélyben, Bucovinában, a Banat—Bánságban, a Criş—Körösvidéken, Satu-Mare—Szatmár vidéken, vagy Maramureş—Máramarosban illetőségük volt, vagy:

b) 1918 március 27-én (április 9-én) Basarabiában közigazgatási lakhellyel bírtak, vagy:

c) mint bucovinai, ardeal-erdélyi, banatbánsági, satu mare-szatmári, criş-körösvidéki, maramureş-máramarosi eredetűek 1918 november 18-án (december 1-én) az Okiráltságban laktak és itt illetőséget nyertek, vagy:

d) ezeken a területeken születettek itt lakó szülőktől.

— Tehát az érdekeltek ügyeljenek, hogy a községházák által készített kimutatások kifüggesztésétől ne teljék el husz nap. Amennyiben ugyanis ez idő alatt nem nyújtják be a kért okmányokat, elvesztik a román állampolgárságot. Be kell továbbá jelenteniük lakcímüket is, hová, — ha az eljárás úgy kívánja, — idézőt küld a járásbírósnak.

A járásbírók egyébként a felek beidézése nélkül vizsgálják felül az állampolgársági ügyeket, így hát mindenki a saját érdekében ügyeljen, hogy az állampolgárság elnyerésére irányuló kérése kellőképpen fel legyen szerelve, különben törölhetik őket az állampolgársági névjegyzékből.

A magyar szavazó jogosultak február 14-ikéig kérhetik a választói névjegyzékbe való felvételüket

A decemberi parlamenti választások alkalmával kitűnt, hogy különösen a nagy városokban igen sok magyar nemzetiségű választójogosult nem gyakorolhatta a szavazati jogát, mert nem volt benne a választók névjegyzékében. Minél nagyobb a város, annál többen maradnak ki a listákból, amit a március másodikára kiírt új választások előtt pótolni lehet és kell. A törvény értelmében február 14-ig minden magyar választójogosult, aki nincsen benne a szavazók lajstromában, kérheti a felvételét. Tekintettel arra, hogy az utolsó napokban nagy a tolongás a választói névjegyzékbe való

A mozihős szerelme

Irta: EDWARD CARTER

A cocktail-délután vége felé járt. A fiatal színésznők, akik Miss Caruthernek, az ünnepeit tancosnőnek vendégei voltak, már a hazamenetelre gondoltak, mert az esti program előtti öltözködés, kozmetika sok időt vesz igénybe. Ekkor érkezett megkésve Linda, Miss Caruther Huga, akinek legjellemzőbb tulajdonsága az volt, hogy képtelen bármiféle idebesztáshoz alkalmazkodni. Az ötórás látogatásra negyednyolckor, a korai vacsorára tíz óra után szokott érkezni és mindig volt valami „szenzációja”, amivel a késést megokolta.

— Most is magyarázni kezdte, hogy miért késelt el, de a nénye közbeszólt:

— Mindent tudunk... a cukrászdában pestis ütött ki és bevitték a fertőtlenítő intézetbe... vagy az autód összeütközött Piccard tanár léggömbével a sztratoszférában!

A társaság jót nevetett. A fiatal, bolondos leánynak „még ezuttal utoljára” megkegyelmeztek és kapott egy cocktailt.

— Ha ilyen jószívuék vagytok — mondta Linda nevetve — azzal jutalmazlak meg benneteket, hogy egy érdekes pletykát mondok el.

A szemek felillantak, mindenki közelebb húzódott Lindához.

— Halljuk... Halljuk!

— Mindnyájan ismeritek Lady Dottridgeot, a tavaly elhalt tengerenagy özvegyét.

— Hogyne... Még ma is szép, ötven éven felüli dáma — jegyezte meg az egyik asszony és a többiek is nagyjából ismerték, legalább hírből.

— Nos... ez az öreg néni szerelmes — vágta ki Linda a nagy szenzációt komikus rémület kifejező arccal.

— Ugyan ne beszélj ilyen badarságot! — szólt rá a nénye.

— Ismétlem... halálosan szerelmes — erősítette Linda — és még jobban fogtok csodálkozni, ha megtudjátok, hogy kibe szerelmes.

— Ismerjük?

— Mind ismeritek. Megkönnyítem a találgatást: elárulom, hogy harmincéves férfi, vagy legalább annyinak látszik és olyan szép, mint egy görög istenszobor.

— Most már nagy volt az izgalom és Linda így folytatta a leleplezést:

— Ugyse találjátok ki, inkább megmondom: Ramon Novarro a szerelme.

Nagy láрма kerekedett. Az asszonyok, leányok össze-vissza vitatkoztak:

— Ugratás...! Hogy lehetne szerelmes Ramon Novarroba, aki évek óta nem járt Londonban!

— Ugy ám — vágott vissza Linda —, de minden este több ezer nő gyönyörködik a szépségében London husz mozijában ahol most olyan film megy, amiben Ramon Novarro mutogatja a fogait a világhírű mosolyával. Véletlenül tudtam meg, hogy Lady Dottridge minden délután a hat órai előadáson megjelenik a Kino Palaceban. Amíg Ramon Novarro a színen van a filmben, mozdulatlanul, lázban égő arccal nézi, közben mélyen fejsóhajt és amint az a rész következik, amiben a szerelmének már nincs szerepe, feláll és távozik. Az egyik jegyzedőnőtől, aki a fodrászom nővére, hallottam, hogy ezt naponta megismétli. Már a mozi egész törzsközönsége ismeri és a háta mögött kinevetik a bolond öreg asszonyt.

— Erre magam is kíváncsi vagyok — mondta Miss Caruther — holnap elmegyek veled a Kino Palaceba és megnézem a szerelmes özvegyt.

A tervet megvalósították és a jegyzedőnő egy kis borra valóért odaültette őket Lady Dottridge mögé, ahol két üres hely volt. Amikor a vásznon megjelent Ramon Novarro décegen, férfiasan, az öreg hölgy karcsu alakján remegés futott végig. Kiegyenesedett és mereven nézte a filmet. Egy pillanatra se vette le a tekintetét a színről, majd az utolsó Novarro-jelenet után felállt és a még sötét nézőtérén átvergődve távozott.

— Szegény bolond öreg asszony — mondta

Miss Caruther, akit mélyen meghatott az öreg nő késői szerelme.

De Linda a fiatalság kegyetlenségével csak mulatott az eseten.

— Nagyon szeretném ezt a nőt ismerni, vele beszélni. Fogadni mernék, hogy kis ügyességgel rá tudom terelni a beszédet a mozira és akkor bizonyára elkezd Navorroról beszélni, mert nem sejtí, hogy ismerjük a gyengéjét.

— Hogy akarsz vele megismerkedni? Egészen más világban él — mondta a nénye.

De Linda makacs teremtés volt. Harmadnap mégis talált arra módot, hogy Lady Dottridgehez bejusson. Egy kórházépítés céljaira gyűjtött és a gyűjtőivel bejelentette magát Lady Dootridgenél. Az inas egy szalonba vezette. Amíg ott várt, körülnézett, hogy nem látja-e „nagy szerelem” valami nyomát. Elnevette magát, amikor egy kis asztalon valóban megpillantotta Novarro fényképét. Remek felvétel volt, csak az lepte meg a leányt, hogy angol repülőbiztosi egyenruhában volt. Nem hallott arról, hogy ilyen szerepe lett volna.

Odalépett a képhez... Az aljára ez volt írva: „Szeretett anyámnak... Henry”. És a képre a harctéri dicsőségről reglő Victoria-kereszt volt rácsítozva, rajta fekete gyászfátyol. Csak most látta meg a leány, hogy egy másik fénykép is állt az asztalkán, ugyanaz a kép, de alatta az aláírás ez volt: „Lord Dottridge Henry, repülőkapitány”. Erre a képre is gyászfátyol volt erősítve.

Linda kisurrant a szalonból és meg sem állt hazáig.

Premier ma! CORSO SLÁGERMOZGÓ Premier ma!

AZ ÉJSZAKA LÁNYAI

BETTE DAVIS

szenzációs alakításával nyerte meg a velencei „Volpi” kupát.

Ez a jel x megpecsételi az áruló nőt, de ő az igazságért, a valóságért volt áruló, hogy megmentse elsősorban szeretett testvérét és a többiekét a megalázott, katasztrofált nők rettenetes életétől. A film bemutatja New-York igazi éjjeli életét.

Szigorúan csak felnőtteknek!

Partnere: Az új csillag

HUMPHERY BOGART

ELŐADÁSOK: 3 OLCSONY HETI YÁRAK, 5, 7, 15, 9, 15.

JEGYELŐVÉTEL DÉLELŐTT 11 ÓRÁTÓL

felvételnél ajánlatos, hogy mindenki minél előbb jelentkezzen az illetékes járásbírósnál, ahova vigye magával a személyazonossági igazolványát, állampolgársági bizonyítványát, az ügyészség által kiállított büntetlenségi bizonyítványát, esetleg a községi adóbizonylatot és ezeknek az alapján kérje a választói névjegyzékbe való felvételét.

A H-csoport kivált a liberális-pártból

A két liberálispart újraegyesülésével elégedetlen „H“-csoport elnöke, Ghiata Petre, kilépett a liberális pártból. A lapok értesülése szerint Ghiata Petret követte Saveanu, a kamara volt elnöke is. A Timpul úgy tudja, hogy a liberális pártból kilépett politikusok „I. G. Duca partija“ címen új politikai pártot alakítanak, amely már a közeli választásokon részt vesz. Az Informația, Ghiata Petre lapja azt írja, hogy a párt csaknem az összes megyékben listát nyújt be. Az új politikai párt rövidesen a fővárosban nagyszabású gyűlést tart, amelyen

— a lap szerint — huszezen vesznek részt, köztük 120 volt parlamentár. A párt megszervezésére egy öttagú bizottság alakult.

Ujabb jelentésünk szerint Saveanu a H-csoport akciójától függetlenül jelentette be kilépését az egyesülés gyakorlati végrehajtásából kifolyólag. Követeléseit azonban a pártvezetőség teljesítette s így a volt kamarai elnök a pártban marad, ugyiszintén Manolescu-Strunga volt miniszter is, akinek tagozatában hasonló ellentétek merültek fel.

A nemzeti-parasztpárt titkos megegyezést gyanít a kormánypart és a liberálisok között

A Dreptatea tegnapi száma meggyanúsítja a liberális-pártot, hogy választási megegyezése van a kormánnyal. Erre bizonyíték az is — írja — hogy a választások kiírásáról a kormány mellett egyedül a liberális-párt szerzett idejében tudomást.

Uj mozgalmat indít a városvezetőség a CFR. igazgatóság Aradra való visszahelyezése érdekében

— Az etnikai román kereskedők és iparosok érdekes memoranduma — Dr. Barbul Eugen megyei prefektust kéri fel a városvezetőség a kormánynál megindítandó akció vezetésére —

Az aradi etnikai román kereskedők és iparosok érdekképviselete emlékiratot nyújtott be Arad város vezetéséhez, amelyben nemzeti szempontokra való hivatkozással hangsúlyozzák az ipari és kereskedelmi szervezkedés szükségességét. Ennek érdekében hívják fel a városvezetőség figyelmét annak jelentőségére, hogy *milyen jó hatással lenne, ha sikerülne visszahelyeztetni Aradra az azóta is kihasználatlanul álló régi vasutigazgatósági palotába Timișoara—Temesvárról az egykori CFR. főfelügyelőseget és annak valamennyi egykor itt működött osztályát.* Az érdekes memorandum nacionalista érvekkel hangsúlyozza ugyanazokat a szempontokat, amelyeket közel egy évtized óta Arad város érdekelte társadalmi rétegei tisztán gazdaságpolitikai, nyomós érvekkel eredménytelenül próbáltak megvalósíttatni. Annak ellenére, hogy a változó kormányok ugyancsak változó exponensei a maguk

részeről szívvél-lélekkel támogatták ezt a valóban nagyfontosságú mozgalmat, a tervek illetékes CFR. vezetőikörök meg nem indokolt ellenállásán hiúsultak meg.

Dr. Radu Cornel, mint Arad város egykori interimár-bizottsági elnöke, aki maga is számos esetben járt el az egykori intézmény visszahelyezése érdekében, a regionális központosítási politika rovására írta fel az eddigi sikertelenségeket. A városvezetőség dr. Nicolae Popoviciu interimár-bizottsági elnök javaslatára, elhatározta és egyhangulag kimondotta, hogy teljes erejével teszi magáévá a memorandum ügyét, megkezdi az akciót az abban foglalt kívánások érvényesülése érdekében és *felkéri magát dr. Barbul Eugen megyei prefektust is, mint a kormány exponensét, hogy vállaljon vezető szerepet a közérdekű akció sikerének biztosításáért.*

Veszedelemes kábitószerkereskedőt fogtak el Constantan

Érdekes letartóztatásról számol be a „Capitula“ című fővárosi lap. Az amerikai rendőrség már régóta körözi Canargest ismert kábitószer kereskedőt, aki két hónappal ezelőtt letartóztatása elől szökött meg. Azóta végigjárta Európa közel valamennyi országát. Legutóbb Isztambulból a „Regele Carol“ fedélzetén Athénbe akart utazni, hogy onnan Romá-

niába szökjön. Amint a hajó a constantai kikötőbe befutott, a kikötői hatóságok azonnal letartóztatásba helyezték Canargest. Erről értesítették az amerikai rendőrhatalóságokat, amelyek ugyancsak, mint büntársainak, akik szintén Görögországban vannak letartóztatásban, kiadatására vonatkozólag megindította az eljárást.

Borzalmas robbanás Franciaországban

Tizenöt halálos áldozata van a robbanásnak

Párisból jelentik: A francia főváros közelében levő Villejuifban, az ottan levő pirotechnikai laboratóriumban ma délelőtt szörnyű robbanás történt. A laboratórium egyik termében ugyanis a csuklyásmozgalom tagjainál talált robbanóanyagokat vizsgálták és eközben történt a robbanás, amely olyan erős volt, hogy a környék összes házainak ablakai betörttek.

Egymásután két hatalmas detonáció rázta meg a környéket és utána magasratörő tüstelhők törtek ki az épületből.

A robbanás pillanatában két rendőrségi fényképező, egy katonai vegyészeti tisztviselő, a laboratórium vegyésze és 10 katoná tartózkodott az épületben, akik valószínűleg valamennyien meghaltak.

Párisból jelentik: A csuklyásoktól elkobzott gránátok átvizsgálása közben történt bor-

zalmas robbanás áldozatainak pontos számát lehetetlenség megállapítani. A Ce Soir azt írja, hogy

tizenötön haltak meg a pirotechnikai intézet robbanása alkalmával.

A laboratórium alkalmazottai közül csak Gerard vegyész-mérnök és Tarabot munkás maradtak életben. A Paris Soir azt írja, hogy a személyazonosság megállapításáról szó sem lehet. Egy emberi törzset a város egyik házában tetőjén, egy kertben két lábszárat találtak, a romok között egy eltorzult fejre és borzalmasan széttepett emberi belsőrészekre találtak a romok eltakarítása során. A városka házai közül sok megsérült.

számos polgár megsebesült, egy asszony pedig beleőrült a félelembe.

Még nem sikerült megállapítani, hogy mi

COCOSEL
POROK MEGSZÜNTETIK
A FEJ-ÉS FOGFAJÁST, NATHALÁZT HÜLÉST
KERDEN EREDETI COCOSEL POROKAT

okozta a szerencsétlenséget. A Temps szerint a hatóságok már elejtették azt a feltevést, hogy bűnös merénylet idézte elő a robbanást. Valószínűnek látszik, hogy amikor két tehérgép kocsit érkezett a gránátok Versaillesba való szállítása végett, rakodás közben az egyik láda a földre zuhant és ekkor robbanhatott fel a láda rakománya. Az első robbanás után 10-15 perc alatt még több kisebb robbanás következett be. Körülbelül 3000 gránát explodálhatott a szerencsétlenség alkalmával. Sarraut belügyminiszter és Langeron rendőrfőnök is a helyszínén jártak, hogy a vizsgálatot személyesen irányítsák.

Javul Purgly László állapota

Budapestről jelentik: Purgly László arad megyei földbirtokost, mint ismeretes, a városligeti műjégpályán baleset érte, aminek következtében lábát törte. A földbirtokost a Park-szanaszatóriumba szállították. Csütörtökön este budapesti tudósítónk érdeklődött állapotáról és a szanaszatóriumban azt a felvilágosítást adták, hogy semmiféle komplikációk nem álltak be, állapota teljesen kielégítő és Purgly László jól érzi magát.

Hivatalosan bejelentették a német katolikusok látogatását az eucharisztikus kongresszusról

Budapestről jelentik: Huszár Károly volt magyar miniszterelnök, az eucharisztikus kongresszus budapesti előkészítő főbizottság elnökségének tagja közölte a sajtóval, hogy Németország hivatalosan bejelentette, miszerint nem tartja kívánatosnak, hogy polgárai résztvegyenek a budapesti eucharisztikus kongresszuson.

Elmondotta Huszár az újságíróknak, hogy még a múlt évben megállapodott a németországi katolikus egyház vezetőivel a kongresszuson való részvétel tekintetében. Minden németországi egyházmegyében megalakult az eucharisztikus bizottság, élén a megyéspüspökkel. Az egyházmegyei bizottságok elnöke pedig maga gróf Preising berlini püspök lett. A német kormány beleegyezésével és tudtával akkor hatvanszázalékos utazási kedvezményt biztosított a zarándokok részére és a német külügyminiszterium megígérte, hogy mindent megtesz a német katolikusok Magyarországra, illetve Budapestre való utazása érdekében.

A végső döntést most Hitler hozta meg. Felülkerekedett a német kormánynál Rosenberg Alfréd és Göbbels álláspontja, akik azt kívánták, hogy a német katolikusok tartsák távol magukat az eucharisztikus vilákkongresszustól. A német kormány döntését az elmúlt napokban közölték Budapestben Huszár Károllyal. Az eucharisztikus főbizottság értesülése szerint 25.000 németországi katolikus akart résztvenni a kongresszuson. Ezek után azonban ezeknek részvétele elmarad.

„URANIA“ PREMIERMOZI
A szellemes ötletek és mókák filmje!
„Urak és lakájok“
Kacagató bécsi szatirikus vígjáték.
HANS SÖHNKER és ROSE SANDTNER
5, 7-15, 9-15 órákor Telefon 12-32.

Jön: „POKLOKPOKLA“

Anglia állítólag hajlandó elismerni az abessziniai hódítást

— Előkészületben a nagy békekonferencia — Eckhardt Tibort hívták meg Van Zeeland munkatársának a világpolitikai és gazdasági válság tanulmányozására —

Londonból jelentik: Politikai és diplomáciai körökben feszült érdeklődéssel várják Van Zeeland volt belga miniszterelnök jelentésének közzétételét a világ gazdasági helyzetéről. Közfelfogás szerint a jelentés elhalasztása azt mutatja, hogy nagy jelentőségű világpolitikai kezdeményezésről van szó. Vasárnap londoni körökben olyan hírek keringtek, hogy Van Zeeland jelentésében különböző nagypontosságú javaslatokat is előterjeszt a világ béke megővése érdekében. Ennek alapján a vezető nagyhatalmak képviselőit a nyári hónapokban Londonba nagy békekonferenciára hívnák össze. A Sunday Chronicle azt írja, hogy a kezdeményezés voltaképpen Chamberlain angol miniszterelnöktől indul ki. A nagy békekonferencia napirendjén a következő kérdések szerepelnek:

1. Az európai államok husz évre szóló megneemtámadási szerződést kötnek egymással, amelyet a nyugati nagyhatalmak megneemtámadási szerződésével vezetnek be.
2. A gazdasági béke megszervezése.
3. A fegyverkezés szüneteltetésére vonatkozó egyezmény megkötése.
4. A Népszövetség reformjának gyakorlati megvalósítása.

A lap végül azt az értesülést közli, hogy a konferencián a békeszerződések kérdésével is foglalkoznak. Utal arra, hogy Van Zeeland megbízottja Budapesten, Bécsben és Belgrádban tárgyal és számol a középeurópai államok érdekeivel.

Anglia és az abessziniai hódítás

Londoni jelentés szerint Eden Genfben utazik, hogy Angliát a népszövetségi tanácsülésen képviselje. Utját Párisban megszakítja, hogy — mint a Daily Mail jelenti, — Chauvins miniszterelnökkel és Delbos külügyminiszterrel az abessziniai hódítás elismeréséről tanácskozzék. A Daily Express fentartja azt az értesülést, hogy Sir Robert Vansittart, az angol kormány diplomáciai tanácsadója rövidesen Rómába utazik hogy Mussolinival tanácskozzék. A lap szerint Anglia hajlandó elismerni az abessziniai olasz hódítást, ha előzőleg a vitás kérdésekben sikerül meggyeznie Olaszországgal.

Az angol politikai köröket élénken foglalkoztatja a belga kormány az a bejelentése, hogy az Olaszországgal szembeni viszonyok normalizálása érdekében el akarja ismerni az abessziniai olasz hódítást. Az angol kormány jól értesült politikai körök szerint meg akarja akadályozni, hogy Belgium de jure elismerje a hódítást. A Sunday Times azt írja, hogy Angliának jelenleg nem áll érdekében tárgyalásokat kezdeni Olaszországgal és ha az angol ellenes olasz rádiópropaganda nem szűnik meg, a tárgyalások megindulása a közel jövőben sem várható.

A magyarországi kisczardapárt vezéreit is meghívták a nemzetközi gazdasági válság tanulmányozására

A budapesti Reggel című hétfői lap óriási feltűnést keltő genfi értesülést közöl. Eszerint népszövetségi körökben úgy tudják, hogy a népszövetségi tanács századik ülészaka alkalmával Genfben érkezik Eckhardt Tibor, a magyar kisczarda párt vezére, hogy tanácskozzék Edennel, Delbos-szal és más vezető államférfakkal. Népszövetségi körökben úgy tudják, hogy Eckhardtot az angol, francia és amerikai kormányok fel akarják kérni arra, hogy a gazdasági és politikai válság megoldásának feltételeit Van Zeeland volt belga miniszterelnökkel együttesen tanulmányozza és a megoldásra részletes javaslatot dolgozzanak ki.

A Reggel szerkesztősége az esti órákban érintkezést keresett Eckhardtal, azonban ered-

ménytelenül. A független kisczardapárt vezérének egyik bizalmasa viszont úgy informálta az újságírókat, hogy Eckhardt szerdán külföldre utazik és onnét február első napjaiban tér vissza.

Későbbi jelentés szerint a nemzetközi agrártényezők genfi értekezletéről van szó, ame-

Kiirták Arad megyében a megyei községtanácsi választásokat

— Február 23-ikán kezdődik meg a megyei községekben a községtanácsok választása, mely február 28-ikán fejeződik be — Új interimár-bizottságok

Tekintettel az 1938. évi január 5-én kelt királyi rendeletre, amellyel feloszlatták a vármegye nagytanácsát, továbbá az összes községi tanácsokat, dr. Peter Alexandru helyettes prefektus kiadta a rendeletet, amelyben új községtanácsi választásokról intézkedik. A községi tanácsok a megye 226 községében február 23-tól kezdve február 29-ig bezárólag zajlik le. Az idevonatkozó rendeletet megkapták az összes illetékes bírói, közigazgatási és rendfenntartó hatóságok.

A választások kiírását megelőzőleg a vármegye vezetői számos megyei község élére új interimár-bizottságot neveztek ki. Így új községi vezetőség került Varsand, Pil, Simandul de Sus, Siclau, Hodos Bodrog, Seitin, Nădlac, Semlac, Pecica, Miniș, Minișel, Iermata, Luguzau, Silindia, Satul Mic, Magulicea, Ploana, Iosas, Radesti, Rostoci, Saturau, Secas, Tala-giu, Pleșcuta, Valea Mare, Soimoș, Buceava,

Iylen Eckhardt Tibor is részt vesz. Azt akarják, hogy azt a javaslatot, amelyet Van Zeeland terjesztett elő, agrárpolitikáról is kidolgozzák. Ez által a nemzetközi gazdasági együttműködés agrárpolitikai téren is megvalósítható lenne. Ez az akció nem olyan nagyszabású, mint Van Zeelandé, ami abból is kitűnik, hogy Eckhardt Tibor nem marad hosszabb ideig külföldön.

Eckhardt egyébként átnyújtotta Darányi magyar miniszterelnöknek a független kisczardapárt követeléseit a választójogi reform ügyében. Az ellenzéki vezér most Svájcba utazik, de február 6-ikára, amikor a választójogi reform bizottsági tárgyalása megkezdődik, ismét otthon lesz.

Zimbru, Turnu, Crocna, Dumbrava, Dulcele, Ocioș, Ionești, Târmure, Halmagiu, Vidra, Ocioș, Halmagel, Luncoșoara, Bodești, Mermești, Banesti, Lestioara, Madriesti, Iacobini, Iosasel, Guravai, Gurahont, Feniș, Macea, Mocreă, Lazuri, Groși, Vârful, Soimoș, Brusturi, Ilteu, Muștești, Pescari, Avram Iancu, Joia-Mare, Revetis, Roșia, Dieci, Ghioroc, Socodor, Olari, Cristești, Dezna, Moneasa, Rănușă, Laz-Slatina de Criș, Neagră, Ignești, Sușani, Nădălbăști, Donceni, Prunișor, Paulian, Seleus, Caporal Alexa Chererul Chișineu-Criș, Dumbrava, Regele Carol, Iercoșeni, Sâmbăteni, Slatina de Mureș, Sofronea, Sicula, Târnova, Tepeșesti, Pâncota, Comlaș, Masca, Seliște, Cicir, Sinte-Mare, Nădab, Tipar, Horia, Galsa, Măderat, Sfântul Paul és Ineu, községek élére. Itt írjuk meg, hogy a megyei prefektúra jóváhagyta az Ineu-borosjenői vágóhídi szabályrendeletet 37883. számú rendeletével.

Eszaki fény jelent meg Középeurópa fölött

Kedden az esti órákban Európaszerte nagy riadalmat okozott egy vörös felhő, mely hirtelen tűnt fel az égen. A magyar fővárosban tömegesen égő villany és neonfények miatt nem lehetett a természeti tűneményt jól szemügyre venni. A megriadt lakosok a meteorológiai intézethez fordultak felvilágosításért és ott azt a magyarázatot kapták, hogy a jelenség északi fény, me-

lyet egy erősebben működő napfolt okozott. A természeti tűnemény, mely az Eszaki Sarkon mindennapi jelenség. Középeurópában legfeljebb százévenként egyszer fordul elő. A rendkívüli égi tűnemény Románia területén is számos helyen volt észlelhető és Arad környékén is megfigyelhették.

Gyergvay Árpád dr. Cluj—kolozsvári orvostanár fia halálragázót autójával egy Oradea—nagyváradi pénzbeszedőt

Oradea—Nagyváradról jelentik: Szombaton este halálos autóbalesés történt a város közelében. Ifj. Gyergvay Árpád 19 éves Cluj—kolozsvári fiatalember, dr. Gyergvay Árpád orvosprofesszor fia öccsével és Baranyi Miklós nevű barátjával jött Oradea—Nagyváradra. A Star-téglagyár mellett a kanyarban egy bicikli került a hatalmas „Cluj 716” számú Plymouth-autó elé, a volán mellett ülő ifj. Gyergvay Árpád a fagyos úton nem tudott idejében lefékezni és a hatalmas turakocsi keresztül gázolt a szerencsétlen biciklistán.

Az autó a hirtelen fékezéstől megfarolt és még vagy harminc-negyven métert csuszott előre és ekkor nekivágódott az utszéli villanypóznának, majd bukfcenet vetve belefordult az árokba.

Megállapították, hogy a szerencsétlenül járt biciklista Negrea Teodor 29 éves pénzbeszedő az Unirea benzin és petroleum-vállalat alkalmazottja. Negrea holtan maradt az uttesten, míg az autó három utasának csodával határos módon nem történt semmi baja. A kisebbik Gyergvay fiau Gyergvay Ferenc begyalogolt a városba, míg a másik két fiau egész éjjel a holttest mellett virrasztott.

Vasárnap reggel telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan Osorhan komiszár ügye-

letes tiszt szállt ki a helyszínre és őrizetbe vette ifj. Gyergvay Árpádot és barátját, Baranyi Miklóst. A kisebbik Gyergvay fiau, Ferenc értesítésére Oradea—Nagyváradra érkezett közben dr. Gyergvay Árpád az európai híri gégespecialista is, aki jelentkezett a rendőrségen és kijelentette, hogy minden garanciát vállal fiáért, természetesen a jogi következményekkel együtt. A halálautó utasait kedden délelőtt hallgatta ki a rendőrség és részletes kihallgatásuk után az ügyészség elrendelte ellenük a 30 napos vizsgálati fogságot.

Hírek Zogu albán király és Apponyi Geraldina házasságáról

Budapestről jelentik: A magyar főváros társadalmi köreiben nagy feltűnést keltett Apponyi Geraldina grófnő és Zogu albán király állítólagos eljegyzésének híre. A grófnő rokonai és ismerősei körében nem erősítették meg a hírt, de a válaszközlő arra lehet következtetni, hogy komoly alapja van a frigről szóló híreknek. Apponyi Geraldina 22 éves, széke, feltűnően szép, apátlan és anyátlan árva. Apja Apponyi Gyula gróf volt és édesanyja amerikai hölgy. Az ifjú grófnő asszony a magyar nemzeti múzeum alkalmazásában állott. Egy hónap óta szabadságon van és Olaszországban tartózkodik.

Elraktározatja Aradváros vezetősége a Kulturpalotában őrzött 48-49-es ereklyegyűjteményt

— Feltűnést keltő jelentés hangzott el a városvezetőség ülésén a muzeális értékű, ritka gyűjtemény körül megindult eddigi, nemzetközi vonatkozású tárgyalásokról —

Lupas kultuszminiszter figyelmébe ajánlja a városvezetőség a régi magyar vonatkozású gyűjtemények kicserélésének vagy elszállításának kérdését

Figyelmet keltő jelentést tett Aradváros interimárbizottsági ülésén, szerdán délelőtt Nichi Lazar dr., a Kulturpalota igazgatója a régi 48-49-es ereklyemúzeum ügyével kapcsolatban, amely joggal tarthat az itt élő magyarság érdeklődésére számot. A Kulturpalota igazgatója ismertette az ereklyemúzeum gyűjteményének ügyét 1923-tól kezdve, amikor egy kultuszminisztériumi vezérfelügyelő írásos rendeletet adott ki, amelynek értelmében

azt ajánlotta a Kulturpalota igazgatóságának, hogy a történelmi gyűjteményt cserélje ki egy olyan román nemzeti vonatkozású gyűjteménnyel, amely jelenleg Magyarország területén található.

Annak idején a Kulturpalota igazgatósága a Kölcsey-egyesületet kérte fel az akció lebonyolítására, amely azonban nem vállalta a megbízatást, viszont Barabás Béla dr., az aradi magyarság akkori vezére személyileg puhatolódott a magyarországi illetékes köröknél a csereakció kilátásai iránt.

A válasz negatív volt.

A Kulturpalota igazgatósága ekkor a kétezerszáz darabot tartalmazó, magyar felírással történelmi gyűjteményt régi helyiségében lezárta a nagyközönség elől és Petran Coriolan egyetemi professzor javaslatára foglalkozott a gyűjtemény átnevezésének kérdésével, amely azonban a szükséges költségek nagysága miatt meghusult.

Az ügynek ebben a stádiumában történt, hogy etnikai gyűjteménnyel gazdagodott a Kulturpalota gyűjteményeinek száma, majd mintegy négy évvel ezelőtt megnyitott a román egyháztörténelmi gyűjteménye is, amelyek megfelelő elrendezése újabb helyiségek igénybevételét tette szükségessé.

Ebben az időszakban látogatta meg Aradot Őfelsége II. Carol király, aki maga is megtekintette a Kulturpalota gyűjteményeit.

Az uralkodó figyelmét felkeltette az egyik gyűjtemény mögötti improvizált vászonfal, és kérdést intézett az akkori interimárbizottsági elnökhöz, dr. Cofioiu Romulus-hoz, hogy mi van a fal mögött. — Egy történelmi gyűjtemény. — hangzott a válasz. Őfelsége annak a kívánságának adott kifejezést, hogy

mutassák meg neki a történelmi érdekességű tárgyakat.

aminek megtörténte után, az akkori interimár bizottság elnöke az uralkodó kíséretében lévő Pop Valer miniszternek kifejtette, hogy a gyűjtemény ritka érdekességére való tekintettel, talán a leghelyesebb lenne, ha mind a 2500 darabját Bucurestibe szállítanák, ott helyeznék el megfelelő keretek között, míg helyébe román vonatkozású muzeális kollekciót állíthatnának fel. Pop Valer ezzel kapcsolatban ígéretet is tett, hogy ebben az értelemben interveniálni fog Lapedatu akkori kultuszminiszternél. Mindazonáltal

az ügyben semmi sem történt.

Az uralkodó látogatását követően négy hónap múlva érdeklődött utolsó ízben eddig a Kulturpalota igazgatósága Bucurestiben, hogy mi legyen az ereklyemúzeum gyűjteményének a sorsa. A helyzet — mondotta rövid történelmi ismertetése befejeztével Nichi dr. — két lehetőséget kínál: 1. Vagy hagyják továbbra is a jelenlegi lezárt állapotában a gyűjteményt mindaddig, amíg kedvező lehetőség kínálkozik arra, hogy egy magyarországi csereakció útján értékesíthessék, mivelhogy éppen az aradi származású Petran professzor egyik könyvében számos olyan román vonatkozású műtárgyat sorol fel, amelyek jelenleg Magyarország birtokában vannak. Ellenkező esetben — a második lehetőség — hogy kérje fel a város a minisztériumot, hogy a gyűjteményt csomagoltassa össze és küldesse Bucurestibe.

— Az én konkrét javaslatom — mondotta Radu dr. felszólítására a Kulturpalota igazgatója — a következő: próbálkozzunk meg a csereakció lehetőségével diplomáciai úton, mert ebben az esetben két-három hónap alatt, ha a kormány vállalja, lebonyolítható lehet. Mivel gyűjteményeink számára kell a hely, ezt a megoldást sürgetőnek tartom.

Crişan Ascaniu bizottsági tag nemzeti szempontokra való hivatkozással azt javasolta, hogy az ereklyegyűjtemény helyiségeit föltétlenül ürítsék ki, a gyűjtemény tárgyairól csináljanak leltárt, az egyes darabokat csomagolják össze és helyezték el a Kulturpalota földalatti raktárhelyiségeiben. Ugyanakkor lépjenek érintkezésbe Bucurestivel is, kérik egy budapesti vonatkozású intervenciót az esetleges csere érdekében.

Nichi dr. bejelentette, hogy

jelenleg is huszonegy darab olyan értékes kép van Budapesten, amely egykor az aradi Kulturpalota képtárát díszítette.

Mintegy nyolc évvel ezelőtt történt ezeknek a képeknek ügyében, hogy két ur, két Munkácsy-vásznat ajánlott fel az ereklyegyűjteményért cserebe az aradi Kulturpalotának. Mivel négy Munkácsy-képe már van a múzeumnak, ezt az ajánlatot nem fogadták el.

Nichi dr. ezután arra hívta fel a városvezetőség figyelmét, hogy a követendő eljárás során mennyire kell vigyázni arra, hogy

egyfelől a hírhedt „muzeumbogár”, másfelől a költözéssel járó elkerülhetetlen törések pusztításától megkíméljék a gyűjteményt,

amely román szempontból is értéket jelent, hiszen értékeket kívánnak érte cserélni. Aggodalmait fejezte ki a csomagolás munkájának veszélyeivel szemben.

Grozav, Popa Constantin hozzászólása után a városvezetőség Crişan Ascaniu bizottsági tagot bizta meg annak a határozatnak a felügyeletével, amelyet az ereklyegyűjtemény jövődó sorsa fölött hozott. A határozat a következő:

összecsomagoltatják az ereklyegyűjteményt megfelelő ládába és a Kulturpalota szuterén-helyiségében helyezik el. Ugyanakkor interveniálnak Bucurestiben illetékes fórumoknál, hogy a már szóbanforgott tárgyalásokat egy esetleges csereakció érdekében megindítsák.

A határozattal kapcsolatban egyébként Radu Cornel dr. javaslatára megbizta a városvezetőség Nichi Lazar dr. kulturpalotai igazgatót, hogy a Kulturpalotai múzeum hiányzó képeinek névjegyzékét írja össze és ez ügyben is terjesszenek jelentést Lupas jelenlegi kultuszminiszter elé.

Szebb-e a nő ma, mint régen?

Nem! Szép asszonyok mindig voltak, csak hogy a mai nő általában ápoltság és nagyobb igényű. Az első szükséglet ehhez az arc helyes kezelése. A mesterségesen tulpuerezett baba-arc már régen nem érdekes. Igazán finom hölgyek azon fáradoznak, hogy arcuknak visszaadják a fiatalság természetes báját, ami az igazi szépséget jelenti. Ez csak Milkuderm-Hautsahne és Milkuderm-Milchfettcrème használata által érhető el. A Milkuderm-készítmények fiatalítanak és felújítják a fiatalság báját.

Fennállásának félszázados jubileumára készül a transilvaniai Irodalmi Társaság

Cluj—Kolozváról jelentik: A transilvaniai Irodalmi Társaság a napokban báró Kemény János elnökletével népes választmányi ülést tartott a Magyar Kaszinó helyiségében. Kemény János báró elsősorban is megköszönte az egybegyűlteknek azt a bizalmat, hogy egyhangulag ismét a régi vezetőséget választották meg a társaság élére. Dr. Kristóf György, dr. Boros György, dr. Tavaszy Sándor, dr. Kádár Imre, Kovács László, dr. Gál Kelemen, Finta Gerő, Járossy Andor és Walter Gyula hozzászólásai után az elnöki javaslatok alapján a választmány a következő munkaterv megvalósítását határozta el:

Februártól kezdve minden hónapban rendszeres felolvasó ülést tartanak, kiszélesített programmal. Külön irodalmi, népszerűsítő és ismertető felolvasó ciklust rendeznek, ezenkívül pedig megteszik az előkészületeket a társaság fennállásának félszázados jubileuma megünneplésére. A tervek szerint az emlékkönyvet a Magyar Színházban szabványos ünnepségek keretében rendezik meg, disz-közgyűléssel és fényes műsorú előadással egybekötve. Ugyanakkor tervezik egy emlékkönyv kiadását is, amely egyrészt a társaság 50 éves történetét dolgozná fel, másrészt összefoglaló képet adna a társaság keretébe tartozó tagok szellemi tevékenységéről. Az összes előkészítő munkálatok elvégzésével az elnökséget bizták meg.

A múlt évi nyomtatványokon készített személyzeti kimutatásokkal a minisztérium nem veszi figyelembe

A román személyzet vállalati alkalmaztatásáról szóló törvény alapján kiadott kereskedelmi és iparügyi miniszteri rendelet szerint, a kereskedelmi és iparvállalatok február 1-ig kötelesek az illetékes iparfelügyelőségekhez kimutatást terjesztetni az 1937. év folyamán alkalmazásban levő személyzetről az 1937. december 31-iki állapotoknak megfelelően. Az ezéves benyújtandó kimutatások nyomtatványmintája különbözik az előző évitől. A múlt évi nyomtatvány minta szerint készült és esetleg már beadott kimutatások nem felelnek meg az előírásnak és így azokat a kereskedelmi és iparügyi minisztérium nem veszi tekintetbe. A kimutatásokat az új minta szerint készített nyomtatványon kell tehát benyújtani. Az új nyomtatvány mintát a kereskedelmi és iparügyi minisztérium az iparfelügyelőségek útján az összes kereskedelmi és iparvállalatoknak megküldte kimutatás céljából. Az új nyomtatvány minta szerint, a személyzet az eddigi öt csoport helyett nyolc csoportba osztandó. Ha valamely vállalatnál a nyolc csoport közül valamelyik hiányzik, az illető csoportnál beírandó: „Nu există”.

Az új kimutatás az alkalmazottak katonai helyzetére vonatkozólag is tartalmaz rovatokat, amelyek szintén kitöltendők. A személyzeti kimutatások három példányban nyújtandók be az iparfelügyelőségekhez, tekintet nélkül a vállalati alkalmazottak számára. A három példány közül az első 8 plus 1 lei bélyeggel, a másik kettőt pedig 2 plus 2 lei bélyeggel kell ellátni. Az iparfelügyelőségek a benyújtott kimutatásokat nem vizsgálják felül, hogy azok megfelelnek-e az előírásoknak, mert a minisztériumban történik meg a felülvizsgálás. Az esetben, ha a kimutatás nem felel meg az előírásoknak, a vállalatot bírsággal sújtják a román személyzet vállalati alkalmaztatásáról szóló törvény intézkedéseinek megfelelően.

SELECT!

Holnap pénteken!

Premier!

Camilla Horn, Svéd Sándor, Jávor Pál

gyönyörű filmje,

Mária nővér (Schwester Maria)

SELECT: 5, 7-15 és 9-15 órákor Utoljára

A titokzatos buvárháó „D-1”

Pat O'Brien, George Brent, Waine Morris,
Doris Weston

CENTRAL: Péntekiszünet

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség ... 20-14
Kiadóhivatal... 11-51

Az étkezés filozófiája

A párisi könyvpiac szellemes újdonságából: Les Femmes, La Table et L'Amour (Az asszonyok, az asztal és a szerelem) közlünk néhány alorizmat.

A jól elkészített pecsenye méltánylása az öregedés jele. Érthető, ha az asszonyok tartózkodók az idevonatkozó dicsérettel.

A csábító, aki a borra számít, hogy egy nő meghódítson, háromszoros vétket követ el: a bor, a nő és a szerelem ellen.

A „hors d'oeuvres” az élvezetek kulcsa. Meg választásuktól sok függ, sőt minden: ezért a szakúcs művészetével, az orvos bölcsességével, a költő fantáziájával és a tökéletes inyenc lelkesedésével kell választanunk.

Milyen sajnálatraméltóak azok a népek, akik a „hors d'oeuvres” megvetik, vagy nem is ismerik. Nekik is meg van az izlőszervük, csak nem használják.

A főzés művészete olyan, mint a szerelem művészete: tapintatot és változatosságot követel.

Régi bölcsesség: hogy valaki igazán tudjon salátát készíteni, költségek, szerelmesnek, vagy örültnek kell lennie.

A sajt élvezete jelentékenyen hangsúlyozza a nők és a férfiak közti különbséget: a férfiak, akik nem szeretik a sajtot, gyakran nőiesek; a nők akik szeretik, gyakran férfiasak.

A puderdoboz és az ajakfesték használata étkezés után azt a pillanatot jelzi, mikor a nők újra átvesszik teljes uralmukat.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 14.12 és fél, London 21.68 és háromnegyed, Newyork 433, Milánó 22.77 és fél, Amszterdam 24.115, Berlin 174.30, Varsó 82, Prága 15.19, Balgrád 10.00, Bucuresti 325.

Radu Dragnea a Rador-ügynökség új igazgatója. Bucurestiből jelentik: Radu Dragneat, az ismert publicistát nevezték ki a Rador-ügynökség igazgatójává.

Kivégezték Sautung egykori kínai kormányzóját. Sanghaiból jelentik: Han-Fu-Csu tábornokot, Sautung volt kínai kormányzóját halálra ítélték, mivel a japánok kezére játszotta Kína leggazdagabb tartományát. Hír szerint a tábornokon az ítéletet már végre is hajtották.

Könyvet ír Titulescu. Bucurestiből jelentik: A napilapok a legnagyobb érdeklődés hangján írják, hogy N. Titulescu a közeli jövőben könyvet ír, amelyben beszámol azokról a politikai eseményekről, amelyek külügyminisztériusa alatt történtek. A Párisban megjelenő könyvben állítolag szenzációs adatokat és teleplezéseket közöl, amely a diplomata és politikai körökben nagy meglepetést fog kelteni.

A bucuresti-i orvostanhallgatók Rainer tanár lemondását kérik. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i egyetem orvosi fakultásának hallgatói emlékiratban követelték dr. Rainer egyetemi tanár lemondását. Az egyetemi tanács még nem döntött az ügyben.

Kisebbségi tagjai is lesznek a Timisoara-temesvári városi időközi bizottságnak. Timisoara-temesvárról jelentik: A városi időközi bizottság tagjainak számát tizenötökre egészítik ki. Így a város élére hat új tag kerül. A városházán kijelentették, hogy a kinevezések alkalmával néhány helyet betöltetlenül hagynak a kinevezendő németek számára. Még nem dönt el, hány német tag lesz a városi vezetőségnek, sem az, hogy egyáltalán lesz-e magyar tagja, vagy sem.

— A város és bérlői. Aradváros vezetősége szerdán tartott ülésén elhatározta, hogy mindazon bérlőinek, akik nem fizetik rendesen lakbéréiket, lakásaikat felmondja és kilakoltatási eljárást indít ellenük.

— **Kétszeresére emelték Julianna udvartartásának költségvetését.** Egész Hollandia örömmel, bizakodva várja a már minden órában esedékes nagy eseményt, Julianna trónörökös nő gyermekének megszületését. A trónörökös nő ezekben a kritikus napokban érte a kellemes meglepetés, hogy a kormány kétszeresére emelte a részére és férje, Bernhard herceg részére megállapított jövedelmet. A holland kincstár eddig 200.000 forint évi jövedelmet biztosított a trónörökös nő udvartartása részére. Ezt az összeget most utab 200.000 forint engedélyezésével 400.000 forintra emelték fel. Vilma királynő ezuttal is gyengéd, áldozatkész anyósának bizonyult. Készséggel beleegyezett abba, hogy az ő civillistáját ugyanakkor 200.000 forinttal csökkentse. Így Julianna hercegnő és Bernhard herceg udvartartási költségének százszázalékos emelése semmi utab megterheléssel nem terhelte az adófizető polgárságot.

Moket szalongszalon garnitúra (francia tazon) eladó
Árpád Antalné, Str. Bratlanu 2. 1/2 em.

— **Katonaszökevény került kézre Aradon.** Szerdán délelőtt Muresan Ioan aradi detektív elfogta Cetatean Todor katonát, aki Timisoara-temesvári állomáshelyéről megszökött. A katonaszökevény azt vallotta, hogy valaki ellopta felszerelését. A büntetéstől való féltelme miatt szökött meg szredétől. Cetatean Todort kihallgatása után átadják a katonai hatóságoknak.

— **Halálozás.** Kiss András férfiniszabó 80 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 27-ikén délután fél 5-kor lesz az alsótemető halottas házából.

— **Revolverrel fenyegetőzött: előállították.** Kedden este előállították az aradi rendőrségre Bálint János Grádiste—Mosóczy-telepi, Rozelor-ucca 93. szám alatt lakó munkást, aki a Sax-féle korcsmában szórakozott. Eközben vitája támadt a tulajdonossal, akire revolvert fogott és életveszélyesen megfenyegette. A garázda munkás ellen megindították az eljárást.

— **A szivburok, a szivbillentyűk, a szivizmok és a szividegek megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt igen könnyen levezeti.** Kérdezze meg orvosát.

— **Csehszlovákiában kilizetik a régi magyar postatakarékpénztári betéteket.** A csehszlovák és magyar kormány között létrejött a megegyezés a régi magyar postatakarékpénztári betétek kilizetéséről. A magyar postatakarékpénztár átutalta a csehszlovák postatakarékpénztárnak a szükséges összegeket. A régi magyar postatakarékpénztári betétek kifizetése úgy történt, hogy aranykoronánként 62 csehszlovák fillért kapnak a magyar postatakarékpénztár Csehszlovákiában élő betétese.

Szószerint vette!

— **Főorvos ur, a nevem Johnson, az is ten szerelmére, segítsen rajtam...**

— **Sajnátom, nem tehetem. A névváltozás ügyében az illetékes minisztériumhoz kell fordulnia...**

Az első illetőségi bizonyítványkérés ügye Aradváros vezetősége előtt

Dirnbeck Johann német-sváb etnikai eredetű aradi lakos illetőségi bizonyítvány kiadását kérte Aradváros vezetőségétől. Az ügyel szerdán foglalkozott az Interimár bizottság. Sperneac Ioan közigazgatási osztályvezető részletesen jelentette, hogy Dirnbeck a törvény által előírt valamennyi hiteles okmányát mellékelte kéréséhez és kérte, hogy a városvezetés szavazza meg az illetőségi bizonyítvány kiadását. Alátámasztotta ezt azzal is, hogy Dirnbeck apja már 1890-ben szerepelt a városi lakosság névjegyzékében. A városvezetés hosszas vita után szavazással kívánt döntést hozni, melynek eredményeképpen Dirnbeck kérését három szavazattal kettő ellenében elfogadták és részére az illetőségi bizonyítvány kiadását elrendelték.

A határozat módja azért figyelemreméltó, mert ez volt az első eset az állampolgársági jogosultságok felülvizsgálását elrendelő törvényrendelet megjelenése óta, hogy városi közhatalóság illetőségi bizonyítványt adott ki.

— **Betörők garázdálkodása.** Tegnap este betörők jártak Kohn Sámuel aradi fűszerkereskedő Emlinescu-ucca 6. szám alatt lévő lakásában. A kellemetlen látogatók nagyjobbösszeget készpénzt, ékszereket és ruharemüt zsákmányoltak. A gazdag zsákmánnyal távozott betörők kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

— **Éhező minisztériumok tanácsalanul nézik a stockholmi pincérsztrájkot.** A svéd fővárosban huszezer pincér tette le a hangerit és beszüntette a munkát. Az összes vendéglők és éttermek bezártak. Bezártak a minisztériumokban lévő vendéglők is. Stockholmban ugyanis a minisztériumokban délelőtt tíz órától délután négy óráig egyhuzamban dolgoznak és a miniszterek, az államtitkárok, az összes tisztviselők az utolsó díjokig mind a minisztériumi vendéglőkben étkeznek. Most aztán a minisztériumok éheznek. Egyelőre úgy segítenek magukon, hogy hazulról hozatnak ételmeit.

— **Besútránól tolvaj járt a lakásban.** Vadász József aradi lakos bejelentette a központi rendőrségen, hogy meglopták. Valaki az elmúlt éjszaka folyamán behatolt a Horatiu-ucca 30. szám alatti házában folyósóárára, ahonnan több ezer lei értékű ruharemüt lopott el. A tettes kézrekerítésére nyomozást indított a rendőrség.

— **Megnehezítették az osztrák és a magyar vízum kiszolgáltatását.** Bucurestiből jelentik: A magyar és osztrák beutazó vízumokhoz orvosi bizonyítvány, üzleti, vagy családi összeköttetést igazoló levél és egy menetiigirodában kiállítandó kérdőív kitöltése szükséges. A rendelkezések kivétel nélkül mindenkiire vonatkoznak.

— **Hirtelen halál Lipova—Lippán.** Lipova—Lippáról jelentik: Bacila Ludovic erdőinspektor neje született Sohner Stefánia 48 éves korában hirtelen elhunyt. Kedden délelőtt agyvérzés következtében eszméletét veszítette és anélkül, hogy a gondos orvosi kezelés következtében visszanyerte volna öntudatát, szombaton reggel elhunyt. Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett.

— **Alkoholtérkép.** Ausztráliában minden vendéglőt bezárnak délután hat órakor. Igaz, hogy hat óráig mindenki kénye-kedve szerint berughat, de azért ott is szivesebben isznak este az emberek. Ezért a legtöbb vendéglő egyúttal szálloda is. Szállodákban hat óra után is szabad alkoholt fogyasztani, tekintettel arra, hogy ott a vendégek mindjárt le is feketnek. Persze, ez csak városokra vonatkozik. Harminc kilométeres körzeten kívül szabad az ivás annak, aki ott éjszakázik. S hogy mindenki tudja magát mihez tartani, a lokálokban térkép van kifüggesztve a színes vonalakkal határolt, harminc kilométeres körzettel.

— **Vasárnap alakul meg Aradon az állatvédő egyesület.** A város társadalmi körében egyre szélesebb rétegeket hódít meg az az eszme, hogy Aradon is megalakítsák az állatvédő egyesületet. Az előkészítő bizottság munkája a jelek szerint teljes sikerrel jár, mert már eddig is több hatósági vezető és társadalmi előkelőség irta alá az egyesületbe való felvételt kérelmét. A nemes eszméért küzdő egyesület alakuló ülését eddig a vezetőségi tagokká jelölték betegsége, vagy másirányú elfoglaltsága miatt nem tudták megtartani. Az aradi állatvédő egyesület megalakulása ennek következtében január 30-ra, vasárnapra elődött, amikor is délelőtt 10 órakor minden körülmények között megrendezik az egyesület alakuló ülését a Dacia kávéház különtermében. Az állatvédő egyesület alakuló ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A gépek élete az emberiség fejlődésében

A Kölcsey Elettiskola szerdai előadásainak kezdettől fogva az volt a vezetőgondolatuk, hogy a bennünk és körülöttünk folyó élet rejtelmét a kutató tudósok ismereterejével megvilágítva az életet szebbnek, jobbnak lássuk és benne a tájékozódást megkönnyítve a boldogsághoz közelebb juthassunk. Mert bizony nem az együgyűké a boldogság útja, hanem a tisztánlátóké, kiknek lelke gazdag a jó szív és a bölcs értelem kincseiben. Ezekből a kincsekből adott a világosságot kereső és kedvelő közönségnek a Kölcsey Elettiskola termében összegyűlt nagy közönségnek az esti előadó Firneisz György tanár, aki az aradi római katolikus főgimnáziumban a fizika és kémia tanára. A mai étellel legszorosabb kapcsolatban összefüggő természettudományok tanárában a jó előadásokhoz szokott közönség a fiatal tanárban bő tudású, az élet törvényszerűségeit elfogulatlan igazságszeretettel kutató és keresetlenül világosszavú előadót ismert meg. Könnyen és élvezettel kísérték közléseit arról az összefüggésről, mely a munkakönyvitő gépek tökéletesedése és az emberi társadalom életfejlődése közt a csiszolatlan kőkorszaktól máig volt és lesz mindenkor. A hálás hallgatók az értékes és érdekes előadás befejeztével erős tapsal bucsúzták a rokonszenves előadótól. Az egyórás előadás gazdag anyagát a következő részletekkel ismeretjük:

A technika állandó térhódítása és rohamos előretörése kétségtelen tény. Vannak, akik ebben a kultúra hanyatlását látják, mások a civilizáció diadalának tudják ezt a tény. Nemcsak az ipar van a tolytonosan térhódító technika hatalmában, hanem a háztartás is. A vizet, az elektromos áramot a lakásba szállítja a technikai erő, a kályhafűtést felváltja a gőz- és vízfűtés, a seprő és törővel való takarítást a porszívó és bevonultak a konyhába a husvágó, daráló és kavarógépek, hogy a kézi munkát megkönnyítsék vagy teljesen pótolják. És gondoltunk a tudományos kutatások eredményeit lehetővé tevő technikai eszközökre, az orvosi működést tökéletesítő gépekre, a rádióra, filmre, televízióra, fényképészetre, a technikailag tökéletesített szinpadra. A technika fejlődésének a tenyezőfő mindig az anyag, a természet energiái és az ember, aki a gépek mechanizmusát megismeri, hogy a természeti energiák segítségével az anyagot feldolgozza. A természettudomány modern képzettségű tanára ezután szemléletes képet vázolt arról, miként tökéletesítette az ember évezredek fejlődésében a csiszolatlan kőkorszaktól kezdve a létfontosságának kényelméhez és szépségéhez szükséges eszközöket. Az ókor embere technikai alkotásainál csak az emberi munkaerőt használta fel, csak az újkorban kezdték a természet energiáit szolgálatba állítani a megszerkesztett gépekkel. A gőz tesztő erejének ismeretével indult meg 1825-ben Angliában az első vasúti kocsi. Száz és néhány év óta az ember a természet energiáiból sokat ismert meg és állított szolgálatába. A szén, a nyersolaj, a földgáz, a víz energiái, a napsugarak, a föld belsejének melege, az elektromosság, a gép-szerkesztő ember munkaerői. Jellemző a technika mai irányára, hogy mindig nagyobb teljesítményű gépek szerkesztésére törekszik. A vasolvasztók befogadóképessége régebben pár száz kilogram volt, ma vannak vasművek, melyek naponta 1-2 millió kg. nyers vasat termelnek. Egy modern cipőgyár hetenkint hétszáz ezer pár cipőt tud gyártani. Az újabb óceánjáró hajók egyikét 50 ezer lóerős gép hajtja, ami 2 millió rabszolga együttes munkaerejének felel meg. Mind fokozottabban jelentkezik a géptechnikában a törekvés az emberi munkaerő részleges kikapcsolására. Sok érdekes példával világította meg a kitűnő előadó ezt a társadalom életében nagyhatású tény. Lebilincselően tanulságos volt a mai géptechnika életének részletezésében, amit a termelésben mégis a legfontosabb tényezőnek, a munkásembernek a tehetségeiről a pszihotechnika állapít meg. Mindenki képességeinek megfelelő munkahelyre kerüljön a gépek birodalmában és a technikai eszközök is módosuljanak az emberi tehetségek számára.

Firneisz tanár a géptechnika fejlődésének történetéből érdekes igaz tanulságokat vont el arról a hatásról, melyet a nagyszerű gépezetű gépek az emberiség társadalmi szerkezetében gyakorolt. A sok áldással együtt jár az osztályharc és a munkanélküliség. Ennek a két jelenségnek az összefüggéseit a géptechnika rohamos előretöréseivel szükségszerű következményként jellemezték az elmondott beszédes adatok. De ha — mondotta a társadalmi igazságot kereső előadó — uralkodóvá lesz az okos mérséklet a gépek további alkalmazásában és meg fogja az emberiség oldani a kulturával azokat a termelési és fogyasztási problémákat, melyek a gépek elterjedésével keletkeztek, akkor a géptechnika csak természetnyitően áldásos lesz az

emberiség boldogulásához. Nincs okunk sem a nagy borúlátásra, sem az elbizakodott derűlátásra, mert a szakadatlan kutatásoktól megnőtt fizikai, kémiai, biológiai tudásunk mind több módot ad nekünk a természet erőinek kihasználására, de korlátlanul az ember sohasem fog uralkodni rajtuk.

A Kölcsey Elettiskola jövőheti előadója is a technikai civilizáció nagyjelentőségű anyagából veszi tárgyát. *Diósszilágyi Dezső*, az aradi villanygyár mérnöke lesz az előadó február 2-án.

— **Meghalt Leon Blum felesége.** Párisból jelentik: Leon Blum felesége, Tereza Blum asszony meghalt. Temetése tegnap ment végbe a Pére Lachaise temetőben. A család kívánságára a temetésen kizárólag a rokonok és a Blum-család közelebbi barátai jelentek meg. Maniu Iuliu hosszú táviratban fejezte ki részvétét Leon Blumnak felesége elvezése miatt.

— **Ellentétes hírek a volt budapesti szovjetkötvet sorsáról.** Párisból jelentik: A lapok néhány nappal ezelőtt megírták, hogy Beksadian volt budapesti szovjetkötvet Moszkvában kivégezték. Most a Havas-ügynökség azt közli, hogy alapos feltevés szerint Beksadiant bebörtönözték, de senki sem tud arról, hogy kivégezték volna.

— **O Magyarország—Csehszlovákia 5:3.** Londonból jelentik: Az asztali tenisz világbajnoki tornán a magyar férfi csapat 5:3 arányban győzött a csehszlovák csapat felett. Míg a magyar hölgy-csapat 3:0 arányban győzött az irak ellen.

— **Az asszony kötelessége** törődni azzal, hogy belmüködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— **Műsoros táncestély St.-Anan—Ujszentannán.** A St.-Ana—Ujszentannán „Lyra Dalkör” műkedvelőgárdája e hó 22-én rendezte meg Lutz Józsefnek oktatásával a Pfau-vendéglőben szokásos farsangi műsorotáncestélyét, amely alkalommal „A betyár kendője”-t játszotta le a gárda. Az előadással kapcsolatosan különös dicséretet érdemelnek a gárda fiataljai, az u. n. utánpótlás, akik nagyszerűen illeszkedtek a szinpadra, s kitűnő játékukért a közönség sok tapsal honorálta őket. Az előadás, amelyet reggelig tartó tánc követett, számos aradi és más vidéki vendég is részt vett.

— **A Cluj—kolozsvári magyar ifjuság bálja.** A Cluj—kolozsvári magyar ifjuság február hatodikán nagyszabású táncmulatságot rendez, amely — mint eddig évek óta mindig — nagysikerűnek ígérkezik. Népes és lelkes rendezőgárda munkálkodik a bál szervezésén és máris nagy érdeklődés nyilvánul meg a magyar ifjak rendezménye iránt. A bál fővédnökasszonyai: Atzél Edéné, Bánffy Ferencné, dr. Bethlen Györgyné, Hargitay Bertalané, Kemény Jánosné, dr. Kristóf Györgyné és Vársárhelyi Jánosné, akik mauc is szeretteljes érdeklődéssel veszik ki részüket a rendezés munkájából. A Cluj—kolozsvári kereskedelmi és iparkamara új épületének termében február hatodikán este a jókedv, a hangulat és mulatnivágyás jegyében ad találkozózt egymásnak Cluj—Kolozsvár magyar ifjusága.

— **Sváb-bál Lipovan.** A napokban tartották meg a lipovai Central szálló összes termében a sváb népviseleti bálát, mely fényesen sikerült egyerkölcsileg, mint anyagilag. A népviseletbe felöltözött párok fél 10-kor vonultak be a nagyterembe, ahol kezdetét vette a hagyományos „strausz” árverése, melyet Krastel Péter vett meg, melyet menyasszonyának, Rohr Annának ajándékozott. Ezután kezdődött a „strausz-tánc” és ezzel a táncmulatság, mely a reggeli órákban ért véget. Népviseletben megjelent hölgyek névsora a következő: Finzer Éva (Charlottenburg), Dippold Mária, Hert Barbara (Schöndorf), Niesz Erzsébet, Jäger Mária, Janson Aranka, West Mihályné, Gelz Mária, Schott Erzsébet, Gelz Mária, Rohr Anna, Schuitzer Margit, Blumenthal, Buschmann Lili, Graf Rozália, Siel Mária Schöndorf, Grünwald Éva, Wolfart Anna, Madár Teréz, Kheil Vilma, Wolfart Mária, Bee Éva, Madár Erzsébet, Abel Mátvásné, Bartha Baba, Danius Kató, Versching Jánosné, Mesner Káthe, Suck Zsuzsanna Schöndorf, Ferch Györgyné, Krist Éva Neudorf, Ferenczi Károlyné Lovics Nóri, Pettl Mihályné, Mallinger Erzsébet, Loibel Rózsi, ifj. Lip-tai Kálmán, Hrianka Jenőné, Liptai Jankuczi, dr. Haupt Ferencné Neudorf, Wagner Jánosné Neudorf. Az estélyen népviseleti szépségverseny is volt, amit egy bíráló bizottság döntött el a következőképpen: I. Bee Éva, II. Schnitzer Margaret Blumenthal, III. Finzer Éva Charlottenburg, IV. Hrianka Jenőné. A szavazatok szerinti szépségverseny eredménye a következő: I. Wagner Jánosné Neudorf, II. Bartha Baba, III. Mallinger Erzsébet, IV. Grünwald Éva, ezenkívül két férfidíjat tüzték ki, amit Hubert Antal és Bormann György nyertek el.

1938

JANUÁR

29

IPAROS BÁL

Az S.C.A. közgyűlése

Arad egyik legnépszerűbb egyesületének, a Societatea Carpatina Ardeleana—EKE „Czáránosztálya” tagjai gyűltek össze közgyűlésre szerda este az Iparos Otthon kulturházának nagytermében. Zaráy Jenő ügyvezető elnök nyitotta meg a közgyűlést és a határozatképesség megállapítása után méltatta az elmúlt évben kifejtett egyesületi tevékenységet, lelkes szavakkal beszélt a Moneasa—menyháza Czárán-ünnepségről és a Casoria—kaszojai menedékházánál rendezett ünnepélyről. A természetjárás legfontosabb kellekei — mondotta Zaráy elnök — a lelkesedés, a munka és a kitartás. A megleghangú, lelkesedéssel telített beszéd után Mihalik Gyula titkár felolvasta a választmány részletes jelentését, amely részletes beszámolót tartalmazott az egyesület elmúlt évi tevékenységéről s minden eseményéről. A „Czárán-szakosztály” turabizottságának jelentését Radványi Odön ismertette. Az elmúlt évben a szakosztály 135 gyalogturát rendezett s a megírt kilométerek száma 3377. Összesen 116 kilométert tett ki a szakosztály által rendezett két gépkocsitúra, iparvasuton 154 kilométer hosszú kirándulást tettek, végül a si-kirándulásokon megtett távolság 103 kilométer. A turákon 588 férfi s 254 nőtag vett részt. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, elfogadta a költségvetési előirányzatot, majd egyhangú lelkesedéssel ismét megválasztották az eddigi vezetőséget, amelynek lelkes, fáradtságot nem ismerő munkássága biztosíték az eddig elért szép eredmények továbbfejlesztésére.

— **Műkedvelő színelőadás Lipova—Lippán.** Lipova—Lippánról jelentik: A Lipova—lippán római katolikus férfiszövetség január 29-én nagyszabású táncestélyt rendez a Central szálló helyiségében. Színrekerül „Mit susog a fehér akái” című operett. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Ady lelke hívja a Kölcsey Egyesület közönségét** vasárnap délután 5 órára a Kulturpalotába. Egy év híján két évtizede, hogy ami halandó volt a nagy magyar költőben, megszűnt lenni, költészetében azonban a halhatatlanság, a magyar lelkek maradandó termékenyítésére. A halhatatlanságból idézi a Kölcsey Egyesület vasárnapi irodalmi összejövetelen Ady Endrét. Róla fog szólni Fischer Aladár elnöki megnyitójá, az ő teremtő lelke varázsával fog hatni az a szavalókar, melyet Urmósi Jenő, a katolikus főgimnázium tanára erre az Ady-émlékorára szervezett. „Az ős Kaján” és „Sírni, sírni...” az a két vers, melynek gondolati és alaki szépségeit a szavalókarban a beszélő hangok kiegészítő színárnyalatainak változatosságá, dinamikájá és ritmikájá megragadó összhangba fogja össze. Urmósi tanár nemcsak a költői szavak jó értője, de mint képzett zenetanár a nemes összhang mestere is, aki szavalókarával kivételes élvezetben fogja részesíteni hallgatóit. Ezt a nemes élvezetet fokozni fogja Bakó Lászlóné, aki Ady öt versét fogja a kitűnő Reinitz megzenésítésében elénekelni. Bakóné értékes énekművészetét a Kölcsey-dobogóról szinpadra műben és da'okban az aradi közönség már sokszor jutalmazta elismerésével. Terjedelmes érces hangjának sötétes színezete a megzenésített Ady-dalok előadására hivatottá teszi. A következő öt Ady—Reinitz-dalt fogja énekelni Bakóné: Uj vizeken járok, Májusi zápor, Örízem a szemed, Mi urunk a pénz, Páris az én Bakonyom. A vasárnapi irodalmi délutánnak befejező előadója is művésze a magyar szónak a gondolatkielvezés stílusában: Kulcsár Kálmán. Az aradi minorita-rendház kiválóan képzett fiatal tagja ezt a tételt jelölte meg előadása tárgyául: „Flu-mor a nevelésben”.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8. Tel. 14-90.)

KAIN gyógyszer-tár, Calea Banatului 1. (Tel. 17-67.)

NIEDERMAYER gyógyszer-tár, Str. Gojdu.

Világraszóló tudományos felfedezés

— A lepra-szérum előállításának izgalmas története —

Tökéletesen kigyógyíthatók a bélpoklosok

Budapestről jelentik: Néhány héttel ezelőtt egyszerű kiállítású könyv készült el egy helsingforsli nyomdában, egy tudományos sorozat egyik kötete. „Acta Medica Scandinavica Supplementum LXXXV” volt a nagyközönség érdeklődésére alig számító könyv címe, alcíme pedig a következő: „Negyedik tájékoztató egy lepraellenes szérum gyógyító értékéről” (Colombiában és Venezuelában). A könyv szerzője John Reenstierna, az uppsalai egyetem professzora.

A könyv első mondatában a szerző ezt írja: „... a lepra okozója utáni kutatásom, amelyet 1912-ben kezdtem, 1933. nyarán a következő stádiumba jutott: bizonyos immunizáló eljárásait, amelyről majd később számolok be, sikerült kis-mennyiségű lepraellenes szérumot előállítanom”. — Az oldal alján pedig apró betűkkel ez a jegyzet húzódik meg: „Ezt az első mennyiséget egy kis laboratóriumban állítottam elő, amelyet gróf Andrassy I. bocsátott rendelkezésemre Magyarországon, letenyei birtokán...”

egy híres svéd tudós Magyarországon felfedezte a lepra, a legszörnyűbb betegség gyógyító szérumát,

amiről a sajtó is beszámolt röviden.

Ezt a rendkívüli jelentőségű tényt eddig csak a tudósok, kutatók köre ismerte.

Vitának, kételkedésnek nincs többé helye, leprából teljesen kigyógyított emberek a bizonyítékok.

GRÓF ANDRÁSSY IMRE ÉS DR. JOHN REENSTIERNÁ TALÁLKOZIK

A világraszóló felfedezés története pedig a következő:

A világháború alatt Stockholmban különleges katonai megbízást kapott egy sok nyelven beszélő magyar főúr: gróf Andrassy Imre. Stockholmban a magyar katonai attasé mellett az angolnyelvű hírlapírás figyelője, sajtóatáséja lett. Ott találkozott egy markánsarcu, lebilincselő modoru svéd urral: dr. John Reenstierna-val. A magyar gróf és a svéd tudós — Reenstierna ma az uppsalai bakteriológiai intézet vezetője, a Nobel-díj odaítélése felől intézkedő Nobel-kommisszió tagja — barátságot kötött. Reenstierna egyedül Andrassy grófnak árulta el, hogy életének egyetlen célja van:

— Meg kell találnom a lepra szérumát! 1905. óta ez a gondolat fűt! Meg is fogom találni, lehetetlen, hogy kudarcot valljak!

Andrassy gróf második hazája lett Svédország, ott nősült meg, feleségül vette a stockholmi hadimúzeum igazgatójának leányát, a svéd arisztokrácia egyik előkelő tagját, Kuylenstierna Stellát, Gusztáv svéd király legszűkebb környezetének kedvencét. A király az első között gratulált a frigyhez.

Andrassy grófék a zalamegyei Letenyén telepedtek le hét esztendővel ezelőtt az ősi Andrassy-kastélyban.

SIKERÜL KITENYÉSZTENI A LEPRABACILLUST

A svéd—magyar házaspár legkedvesebb barátja Reenstierna, a svéd tudós, nyaranként a grófék vendége volt itt. 1932-ben is Letenyére jött és bejelentette, hogy kutatómunkája egy lépésnyire van az eredménytől:

— Az első eredménye az lett, — mondja most a gróf — elérte a lehetetlent:

sikerült mesterségesen kitenyésztenie a leprabacillust!

Bacilluskulturái életben maradtak! Szétküldött a kulturákból a világ számottevő, legnagyobb bakteriológiai intézeteihez — így a moszkvaihoz is — azért, hogy különböző klímák alatt folytassák a tenyésztést.

— Parkunkban — folytatta elbeszélését gróf Andrassy Imre — van egy vagy százesztendő — kerti lakás, távol a többi épületektől, külön áll. Reenstierna beköltözött a kerti épületbe, ki sem mozdult hétszámra a kis házból. A Pista, az inas hordta hozzá a kosztot. Legjobban ezt a fiut szerette, mert Pista nem kíváncskodott, úgy takarított, mintha maga is tudós volna: mindent a helyére tett vissza, semmit össze nem zavart.

— Reenstierna Letenyén találta fel a szérumot. Dolgozataiban, jelentéseiben, amelyek most kerültek a világ tudósközvéleménye elé, áradozva számol be a magyarországi napokról, egyenesen megmondja, hogy az eredményt nagyrészt annak

köszönheti, hogy a legteljesebb, a legideálisabb zavartalanságban dolgozhatott.

— Stockholmi bacilluskulturája megsemmisült, de „meghalt” a többi szétküldött bacilluskultura is, egyesegegyedül a moszkvai kulturát tarták életben tartani. Abból kért és kapott vissza kísérleteihez Reenstierna és —

1932. nyarán megvolt a szérum.

Birkákba oltotta a leprabacillusokat és a birkák vérsavója a szérum.

— A szérumot magával vitte Svédországba, mi pedig Letenyén a feleségemmel együtt, utasításai alapján tovább folytattuk a szérumtermelést. Mi ketten oltottuk a birkákat, termeltük a szérumot. Munkánk eredményét azután felküldtük a Közegészségügyi Intézethez, rájuk tartozott a szérum sterilizálásának problémája, mi ketten a dolognak ehhez a részéhez nem érthettünk.

— Reenstierna Svédországban alkalmazta először a szérumot. Hiszen Magyarországon nincsen leprabeteg. Akkor Svédországban tizennyolc leprás volt, egy hurcolták be a bélpoklosságot a forró égöv alatt járt matrózok. Reenstierna nem a 70—75 éves öregeken próbálta ki a szérumot, ilyen magas korban a halál makkegészséges embereknél is esedékes lehet, hanem fiatalokon, nehogy az esetleg más okból bekövetkező elhalálást azután a szérum terhére írják. Egy-két oltás után kaptuk első levelét, áradozó boldogság volt a levél, mi is majdnem sirtunk az örömtől, hiszen arról értesített bennünket, hogy csodálatos és szinte hihetetlen eredményeket ért el:

alig egy-két oltás után megállt, visszafejlődött a lepra, eltűntek a külső jelek, a csunya sebek, érzékké váltak a végtagok.

A beoltott leprások oltás előtt — mint minden leprás — nem tudták megmozdítani ujjukat, hőt, fájdalmat már nem érezték, az oltások után pedig megmozdultak ujjuk, varrni is tudtak!

Reenstierna széruma teljesen és tökéletesen meggyógyította a leprásokat!

A svéd tudós további munkája az volt, hogy a szérum adagolását állapítsa meg, azt, hogy hány köbcentimétert, hány egységet kell a sorozatos oltások során a leprás szervezetébe juttatni.

ABESSZINIÁBAN BEVÁLIK A SZÉRUM

— Reenstierna — folytatta gróf Andrassy Imre és minden állításáról a svéd tudós által megküldött hivatalos okmányokat mutatja fel — ezek után a lepra hazájába utazott: Abessziniába, Hailé Szelasszié akkori abessziniái császárnak legtöbb gondja a leprásokkal volt Abessziniában a leprások külön kasztot képviseltek, abból éltek, hogy — bélpoklosok. A leprások — bármilyen alacsony osztályból származott is — bármikor joga volt a császár színe elé járulni és adományt kérni.

— Hailé Szelasszié fenntartott egy császári kórházat, amelyben a leprásokat kezelték, de gyógyulást elérni természetesen ott sem tudtak a szérum előtt. Reenstiernának Abessziniában szinte alig hihető nehézségekkel kellett megküzdenie: eleinte nem kapott leprabetegét. Az abesszin leprások körében elterjedt a hír, hogy a kórt meggyógyítja ez az idegen orvos, egyszerűen megszöktek előle, hiszen keresetnélküli „munkanélküliekké” váltak volna, ha meggyógyulnak.

MEGGYÓGYUL AZ EXNÉGUS LEPRAS GÁRDISTÁJA

— Volt azonban a császárnak egy kedvenc gárdistája: Choumba. A szerencsétlen megkapta a leprát, a császár valósággal kétségbeesett, amikor megtudta. Nos, Choumba parancsot kapott, hogy Reenstiernát keresse fel és a tudós — kigyógyította. Tökéletesen és teljesen egészséges lett a kura után Hailé Szelasszié elitgárdistája és az excsászár a sikeres gyógyításért abesszinyelvi köszönőlevelet intézett Reenstiernához, aki egész sereg leprabetegét kigyógyított azután.

— Abessziniái működését félbe kellett szakítania, amikor kitört az olasz—abesszin háború. A barátom kénytelen volt a háború elől elutazni. Capetownba ment, magával vitte a sikeres gyógyításról szóló leírásokat és igazolásokat.

Reenstierna azóta megjárta Dél-Amerikát, Columbiában, Venezuelában is kipróbálta szérumát az ottani kormányok támogatásával. Mindenütt teljes sikerrel, vitának már nincs helye ebben az ügyben.

Erich Kästner és a divathölgyek

Erich Kästner, a nagy német költő, most nem tudni, hol él, mivel ő is a másik nagy német szellemóriás, Thomas Mann sorsára jutott. El kellett hagynia hazáját, el kellett menekülnie, noha egyike a német szellem legjelentősebb képviselőinek, akinek nevét az egész művelt világ ismeri. Állítólag most Párisban él, hirtelen, hogy ott gyümölcsöt és zöldséget árul a „Fabian” és a „Három ember a hóban” zseniális szerzője. Lehet, hogy nem igaz, lehet, hogy Londonban, Amszterdamban, Amerikában él, de akárhova vetette a politika vaksága, német marad, mint ahogy német Mann és Einstein, noha Göbbels szerint egyikért se nagy kár.

Mindezt azért mondjuk el most, mert kezünkbe került Erich Kästnernek egy verskötete magyar fordításban. Fenyő László és Vass István fordították le ezeket a verseket kitűnően. A versek mindegyike külön élmény, külön gyönyörűség. Érdemes ezekből a versekből idézni pár sort a magyar olvasóknak, hiszen kevesen élvezhetik még nálunk Kästner szellemét. Az „Egy estélyiruhás szörnyhöz” című verséből elég, ha ezt a pár sort adjuk:

A hajuk zöld s reménytelen a vágyuk,
Ki rájuk néz, elmegy a kedve annak,
A legszebb férfikorban benne vannak,
S hiába van már éjszaka étvágyuk...

És a verset így fejezi be:

Öltözz fel, vén liba,
S hajtsd a fejed bunak...

A költő ezzel kifejezést adott a jóérzésű emberek őszinte undorának a mesterségesen magukat fiatalító, kifestett, leöltözött szendénikék iránt. És a másik verse, amelynek „Ugynevezett urinó” a címe szintén kaján örömet szerez az olvasóknak. A vers így kezdődik:

Mondjátok, nem ronda nézni ezt itt?

Hirtelen biborszinűre festik
Körmeik mind az urinók,
És ha körmük majd levágva tetszik,
Vagy botrával kékre ütve, ezt is
Megtesszik.
Ha divat lesz, feketére válnak...
Párisban a megvadult libák
Bőrükre majd ráncot aplikálnak,
Avagy divatból négykézlábra állnak —
Megtesszik, rajtuk nem lesz hibát.

Ime, ez Kästner véleménye a bomlott divathisztériáról. Az ugynevezett urilányról sem ír hizelgően:

Fejük belül egész üres,
De külsejük egész ügyes,
Nézhetsz bátran rájuk,
Foglaljuk össze most talán:
Csak akkor szépek igazán,
Ha nem nyitják ki szájuk...

És mikor így beszél a divatdámákról Erich Kästner, nem vádolhatja senki cinizmussal, mert tud másképpen is szólani. Például ezt írja egy mosónő kezéről:

Nem látott se lakkot, se ráspolyt,
nem kevert hangszíneket a zongorán
nem öröme, mosásra született...
Nem illatos a levendulától,
a lug s a klór kiette...
Facsar és dörzsöl és sulykol
s nincs mitől megijednie,
Vörös és reszelős és
eltompult, durva lett...
és ha simogut valakit,
egy kicsit megremeg...

Mondjuk meg, hogy Kästner korunk költője, könnyedén, tréfásan, szelid gunnyal, de feltétlenül csakis pár sorban intézi el a mai problémákat.

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé,
mint szállodába egymagában a szoba
Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban
IV., Veres Pálné ucca 10., félemelet,
a Belváros szívében.
Hideg melegviz., kö ponti fűtés, kiváló kiszolgálás

SPORT KÖZLÖNY

Dobra vezetése mellett

Pénteken kezdi meg a tavaszi edzést a Gloria csapata

— Fokozatos edzőmérkőzések műsorán —

A Gloria vezetősége elhatározta legutóbbi ülésén, hogy a csapat edzéseit január 28-án, pénteken kezdi meg sporttelepén. Erre az időpontra délután 4 órára az első csapat játékosai, úgymint Theimer, Varjassy, Volentir, Baity, Dobra, Lupas, Weichelt, Igna, Tudor, Cheresladean, Fritz, Rohan, Micola és Mercea, valamint a következő ifjúsági játékosok: Marianuț II., Adoc, Siclovan, Codreanu és Heneagar tartoznak megjelenni. Az edzéseket Dobra Stefan, a Gloria válogatott középfedezete fogja vezetni, akinek hozzáértése garancia arra, hogy az edzés körül nem lesz hiba a Gloriánál. Kezdetben hetenként háromszor tart edzést a Gloria és az edzési napokat pénteken fogják meghatározni, két hét után azonban a heti edzéseket kettőre mérsékelik. Dobranak a Gloria technikai bizottsága lesz segítségére az edzések vezetésében.

A Titanus közgyűlése

Az Aradul-nou—ujaradi Titanus sportegyesület, amely az elmúlt évben került fel az első osztályba és ott is megállta helyét, vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az agilis sportegyesület közgyűlésén az 1938. évre a következő vezetőséget választották meg az egyesület élére:

Diszelnökök: Neff Ferenc dr., Ögróf Palavicini Károly, Born Péter, Ugrin Vichentie.
Elnök: Hohn József dr., **ügyvezető elnök:** Jamnitzky János dr., **alelnökök:** Popovici Stefan, Dengl János dr., Bernáth Ferenc, **titkárok:** Friesz Antal, Feilein József, **sportigazgató:** Kovács Lajos, **sportigazgató-helyettes:** Gilbert Ferenc, **jegyzők:** Topits Antal, Schwalje Antal, **főpénztáros:** Sikós Jenő, **pénztárosok:** Bomans Gáspár, id. Humm Ferenc, Albecker József, Krebsz József, **ellenőrök:** Wurm Sándor, Fuhrmann Mihály, Biringer Ferenc, **futballszakosztályvezető:** Krebsz Béla, **sportintéző:** Amann Ferenc, **ifjúsági sportintézők:** Babó Gyula, Keszner Ferenc, **edzők:** Krebsz Béla, Babó Gyula, **tornaszakosztályvezetők:** ifj. Topits Antal, Birkenheuer Ferenc, Wetzl Lőrinc, **tornaszakosztály titkár és pénztáros:** Feilein József, **előtornász:** Morschl János, **a második csapat edzői:** Wetzl Lőrinc, Hum Ferenc, **asztali tenisz szakosztályvezető:** Menráth Lajos, **gazda:** Bomans Titus, **ügyészek:** Neff Mátyás dr., Teichert János dr., Diszler Miklós, **orvosok:** Petz Gyula dr., Dengl János dr., Beller Péter dr.

Ezenkívül 14 tagu választmányt, 4 tagu pótvalasztmányt, 12 tagu labdarugó szakosztályt választottak. A fegyelmi bizottságnak Hohn József dr. az elnöke, a vigalmi bizottságnak pedig Prinz Fidél.

William Powel el a főszerepben

Megfilmesítik Jean Harlow hátrahagyott regényét

Parisból jelentik: Jean Harlow, a korán elhunyt filmszínésznő körül csak nem akarnak elülni a pletykák és a mende-mondák. A hollywoodi sztár életében mindig szenzáció volt és a szenzáció halála után sem ér véget. Ő volt a platinaszőke haj fölfedezője és ezzel az egész világon új hajdivát teremtett meg. A második szenzáció az volt, amikor elterjesztették róla, hogy első férjét, Paul Bern német filmrendezőt, akit fürdőszobájában lött sebbel halva találtak, ő ölte meg. Ez a híresztelés Jean Harlowot majdnem egy bűnügyi skandalum kellős közepébe juttatta volna, mert senki sem akarta elhinni, hogy Paul Bern öngyilkosságot követett el. A német filmrendező olyan rejtélyes körülmények között halt meg, hogy valóban renge-

Az első komolyabb edzőmérkőzésre február 6-án kerül sor, amikor valamely aradi csapat lesz a Gloria edzőpartnere. Az egyesület vezetőségének az a terve, hogy fokozatosan készíti elő a csapatot, úgy hogy a február 27-iki bajnoki nyitány felkészülten találja a Gloriát. Ecélből február 13-án és 20-án már divíziós ellenfelekkel akar a Gloria játszani és a vezetőség edzőmérkőzéseket folytat a Chinezul—ILSA-val és a CAO-val. Ha a tárgyalások sikerre vezetnek, akkor február 13-án a Chinezul—ILSA, 20-án pedig a CAO vendégszerepel Aradon.

Itt említjük meg, hogy a Gloria vezetősége leszerződtette Drecin Lazart, a csapat egykori kapusát, aki több évig a Jiul—Zsilvölgyében szerepelt. Drecin leszerződtetésével a Gloria sokat nyert.

O. Csak igen kevesen jelentek meg az aradi játékezők közül a keddi első téli tanfolyami előadáson. Épp ezért a bírótisztület vezetősége felszólítja a játékezőket, hogy a legközelebbi előadáson, február 1-én este 8 órakor teljes számban jelenjenek meg a játékezők, mert a távolmaradókat törlik a futballbírók sorából.

O Labdarugó-sztrájk fenyeget Franciaországban. A francia profi labdarugójátékosok szakszervezetbe tömörültek és fizetésemelést kértek. Ha a szövetség ezt nem engedélyezné, akkor sztrájkjal fenyegetőzik a szakszervezet, aminek következménye az lenne, hogy elmarad a január 30-ra kitűzött francia—belga válogatott mérkőzés. A francia válogatott játékosok ugyanis máris kijelentették, hogy mindegyben a szakszervezet utasításához tartják magukat.

O Végleges: május 29-én játszik Lettország válogatottja Bucurestiben. Mint ismeretes, két terminus állt rendelkezésre a román—lett mérkőzés lebonyolítására: május 22. és 29-ike. Az FRFA május 29-ét választotta és ilyenformán a román—lett mérkőzés május 29-én kerül lebonyolításra a fővárosban.

O Barátky és Ploestibe költöznek? Az FC Rapid válságával kapcsolatban egyre újabb és újabb hírek jelennek meg a fővárosi lapok hasábjain. A legújabb hírek szerint Barátky, aki szerződésének felbontását kérte, valamint Raffinszky, aki szintén távozni kíván egyesületéből, Ploestibe teszik át működésük színterét. Arról is szó van, hogy Platko István, a Tricolor Ploesti jelenlegi edzőjének szerződés-lejárta után Barátky veszi át a Ploesti-i csapat edzéseinek vezetését.

O Auer Ricsi Aradon. A fővárosi Rapid népszerű aradi csatára, Auer István néhány napos szabadságra Aradra érkezett. Auer mintegy 10 napot tölt el Aradon családja körében, majd visszautazik a fővárosba, hogy az edzéseket megkezdje.

tett ennek a regénykéziratnak a megfilmesítési jogát megvásárolni. Vajon ki játsza a regény főszerepét? kérdezhetné a meglepett olvasó. Természetesen William Powell, aki közben egész Európát bejárta és visszatért Hollywoodba. Hiába Jean Harlow a filmüzlet számára mindig kiváló tippet jelentett és a kis szőke, rendkívül agilis asszony még halála után is jövedelmez a Metro-gyárnak.

A színház műsora

Csütörtökön délután bérlethelyárral: Sárgapitykés közlegény

A Timisoara—Temesvárról visszatérő színtársulat csütörtökön délután fél 5 órakor tartja első előadását, amelynek során a szezon legnagyobb sikerű slágeroperettje, a „Sárgapitykés közlegény” kerül műsorra. A remek muzsikái, mindvégig szórakoztató cselekményű nagyoperett eredeti szereposztásban kerül színre, a súlyos betegségéből felgyógyult Krémer Mancival a főszerepben.

A színház hírei

* Remek muzsika, kitűnő libretto, elsőrangú előadás: „Esernyős király”. Rali Benatzki íráshíres operettje, a szenzációs muzsikái és rendkívül szellemes meseszövevé „Esernyős király” elsőrangú előadásban, a legjobb szereposztásban, pénteken este kerül bemutatásra. Az „Esernyős király” modern operett bejárta a világ nagy színházait és mindenütt példátlanul nagy sikert aratott és így Budapesten is százötvenes szériát ért el. Nem kétséges, hogy ez a frappáns librettója, remek zenéje operett Aradon is példátlan sikert fog aratni. Az „Esernyős király” a gondos, körültekintő rendezésben, kitűnő szereposztásban kerül színre. Krémer Manci, Gábor Mara, Dálnoky Dudus, Horváth László, Badóczy István, Szendrey Misi, Karácsonyi, stb. játszik a főszerepeket, míg a zenekart Szabó Ica vezényli. Az „Esernyős király” második szombat este kerül színre. Jegyek már kaphatók a színházi pénztárnál.

* A „Gyertyafénynél” című nagyszerű zenévigjáték szombat délután olcsó helyárral, a színházban.

* A színház vasárnapi műsora. Vasárnap délután 3 órakor a „Mágnás Miska”, délután 6 órakor a „Sárgapitykés közlegény”, míg este 9 órakor a „Cigányprimás” nagyoperett képezi a színház vasárnapi műsorát.

A színház heti műsora:

Csütörtök délután Sárgapitykés közlegény. Péntek este: Esernyős király. Benatzky-operett premierje.

Szombat: délután Gyertyafénynél, operette. Este: Esernyős király, operette.

Vasárnap: délután 3 órakor Mágnás Miska, 6 órakor: Sárgapitykés közlegény, 9 órakor: Cigányprimás.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanád Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig,
d. n. 3—7-ig

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egyszerüsitik az adóbehajtás rendszerét

A költségvetési és könyvelési igazgatóságnál beható munka folyik annak érdekében, hogy egyszerűsítsék az adóbehajtással kapcsolatos formákat. Mindenekelőtt megállapították, hogy a kivetési és kihágási jegyzőkönyvekből eddig nem derült ki az adó vagy a bírság esedékességének időpontja.

Megállapították azt is, hogy nem lenne szükség arra, hogy a pénzügyi hatóságok két ízben küldjenek értesítést az adózónak: egyszer a kivetett összegről, másodszer pedig a kivetett adó esedékességének időpontjáról. Sokkal helyesebbnek tartják, ha a kivetett adó összegével egyidejűleg az esedékességről is értesítik az adózót.

Igy tehát a minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy szüntessék meg az adófizetési felszólítások rendszerét és a kivetési jegyzőkönyvbe egy új rovatot vezessenek be, amelyben feltüntessék az adó esedékességeit. Ennek mindenekelőtt az az előnye lenne meg, hogy az adóhivatali tisztviselőknek kevesebbet kellene az irodákban dolgozniuk és tevékenyebben vehetnének részt az adóbehajtás munkájában. Ennek a tervnek megvalósítása érdekében azonban módosítani kell az adóbehajtásról szóló törvényt. Erre vonatkozóan Savu pénzügyminiszter tanácskozásokat fog folytatni a közeljövőben.

Ugyancsak egyszerűsíteni kívánják a pénzügyi hatóságok könyvelését is.

Nagyarányu zsr- és szalonna-kivitel Németországba

— A román exportörök tárgyalása Berlinben —

A közelmúltban létrejött román-német kereskedelmi szerződés értelmében az 1938. év folyamán 200 vagon zsirt és 100 vagon szalonnát exportálhatunk Németországba. Ez a kontingens teljes mértékben kielégíti az itteni exportöröket, annál is inkább, mert hiszen a múltban távolról sem történt ily nagyarányú zsr- és szalonnakivitel Németországba.

Az említett zsr- és szalonna-kontingens leszállításának feltételeiről megkezdődtek a tanácskozások a nemzeti kiviteli intézetnél. Többek között megtárgyalták annak a kiviteli jutalomnak kérdését is, amelyet az állam azoknak fizet majd, akik az említett kivitel eszközlik. Megállapodtak abban, hogy azok az exportörök, akik eddig Csehszlovákiába szállítottak zsirt és szalonnát, egyben Németországba exportálják ezeket az árucikkeket.

Ugyanezen az ülésen elhatározták azt is, hogy küldöttséget menesztenek Németországba a kivitelre vonatkozó részletek letárgyalása érdekében. Ezzel a küldöttséggel a kormánynak egy megbízottja is utazik. A küldöttség tagjai a következők: Aurel Smădu, a kiviteli intézet megbízottja a kormány képviselőjében, Pavel Gherghinescu, Marin Emilian, a Timișoara—temesvári konzervgyár igazgatója.

A Németországban folytatandó tárgyalások során többek között a következő kérdéseket beszélnek meg:

1. A német ellenőrző hivatal által kért standardizálást.
2. A zsir és a szalonna átadási helye (franko román vagy pedig franko német határ.)
3. A standardizált szalonna minősége.
4. Az említett árucikkek ára.
5. A fizetési feltételek.

Elősegítik a Németországba irányuló borkivitel

— A kormány intervenciók vásárlásokkal fenntartja a buza árát —

A kormány elhatározta, hogy hathatós intézkedésekkel igyekszik fenntartani a buza árát, másrészt pedig tengerivel siet azon vidékek lakosságának segítségére, ahol az idén kevés volt a termés.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban ennek az akciónak megbeszélése érdekében értekezletet tartottak, amelyen Gigurtu ipar és kereskedelemügyi miniszter, Savu pénzügyminiszter, Ghitescu szövetkezeti miniszter és D. R. Ioanitecu földmivelségi miniszter vettek részt. Az értekezleten elhatározták, hogy mihelyt valamely vidéken a buza ára 470 lei alá szállna, a szövetkezeti központ a „Cecopava” révén intervenciók vásárlásokat eszközölnek. A földmivelségi minisztérium ki-

mutatása szerint jelenleg az országban még közel ötvétezer vagon buza áll rendelkezésre.

A nélkülözö lakosság tengerivel való ellátása érdekében elhatározták, hogy a Banca Națională által folyósított százmillió leies kölcsönből ezerkötszáz vagon tengerit vásárolnak és azt a prefekturák által osztják szét. A tengerit a kormány 27.300 leies áron vásárolja vagononként.

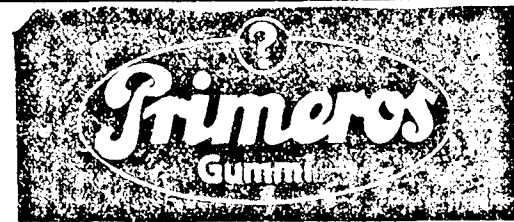
Ami a tengerikiviteli tilalmat illeti, ezt továbbra is fenntartják.

Egyébként a kormány elhatározta, hogy a jövőben a buza kivitelét Németországba csak abban az esetben engedélyezi, ha ezzel egyidejűleg bor kivitelét is biztosítják.

költség Aradig 0.72 lei, a nagykereskedő haszna és a kiskereskedőhöz való szállítás költsége 0.65 lei, kicsinybeni ára Aradon kilogrammonként 3.87 lei, literenként 3.50 lei.

A kereskedők reklámtáblái után járó illetéket január hó folyamán le kell róni

A bélyegtörvény 13. szak. módosított 3. paragrafusa értelmében a papírlemez-, vászon-, fa-, fém-, porcellán-, fali-, világított-, vetített hirdetések, valamint általában a nem papíron történő hirdetések, négyzetméterenként és évenként 100 lei bélyegilleték alá esnek. Az év- és négyzetméter-törédek egészeknek számítanak. Az első hirdetést követő évekre a bélyegilleték lerovása január havában esedékes. Ugyanezen hirdetések ugyancsak évenként

Gondtalan élvezetet, mindenki vágyát biztosíthatják kizárólag a csodálatos Brilliant-Extra-Prémissima és Luxus-Silken-függő minőségek.

a következő aviatikai bélyeg alá esnek: 20 négyzetcentiméter terjedelempig — 0.10 lei, 40 centiméter terjedelempig — 0.20 lei, 1 négyzetméter terjedelempig 1 lei, 5 négyzetméter terjedelempig 5 lei, 10 négyzetméter terjedelempig 10 lei és 10 négyzetméteren felüli terjedelempig 20 lei. A pénzügyi bélyeg használata — a bélyegtörvény 27. szakasza értelmében — csak 100 lei értékig van megengedve. Ezen felüli esetekben a bélyegilleték készpénzben rovándó le. E célból a hirdető cégek azokat nevéüknek és lakhelyüknek, a hirdetések számának, szövegének, a terjedelmének és kifüggesztésük napjának kitüntetése mellett, jegyzékbe foglalják és ezen jegyzékekkel fizetik be a bélyegilletékeket a kifüggesztésre illetékes adóhivatalnál. Az aviatikai bélyegek ezen jegyzékekre ragaszthatók. A lerovás a hirdetési vállalkozó utján is történhetik.

— Forgalomban maradnak a 250 leiesek. Bucureștiből jelentik: A pénzügyminisztérium megcáfolja azokat a híreket, amelyek egyes napilapokban megjelentek és amelyek arról számoltak be, hogy február 28-ig kivonják a forgalomból a 250 leies ezüstpénzeket. A 250 leiesek továbbra is forgalomban maradnak és csak a régi 100 leies ezüstpénzeket vonják ki február 28-ig.

— 25 SZÁZALÉKOS VASUTI KEDVEZMÉNYT KAPOTT BRASOV—BRASSÓ. Az államvasutak vezérigazgatóságának rendelete szerint Brasov—Brassó 25 százalékos vasuti kedvezményt kapott. A kedvezmény nincs tartózkodási időhöz kötve.

— Ingyentelek-igénylők ügye a városvezetőség előtt. Tekintettel arra, hogy még számos ingyentelek-igénylő jelentkezett a városnál, az intérim-bizottság új bizottságot nevezett ki a kérvények felülbíráására. A bizottság elnöke dr. Nicolae Popoviciu, tagjai: Sârbu Oliviu, Mureșan Ioan városi főmérnök és jogi tanácsadó megligye-lője Jegessy Carol dr. főügyész.

— A városvezetőség tárgyalta a Bitumen-cég kérését, melyben az aszfaltburkolat karbantartási költségének esedékes részét igényelte. A város bizottságot delegált a kérdés megvizsgálására.

1938 évben

ismét egy HAPAG szórakozási utazás!

6

HAPAG tavaszi utazás a Földközi tengerre és az Atlanti óceán szigeteire

7

HAPAG északi utazás (Ízland, Spitzbergák, Norvégia, Keleti tenger)

Az összes szórakozási utak a „MILWAUKEE”, „ST. LOUIS” és „PATRIA” motoroshajókon lesznek megtéve.

Jelentkezés és prospektusok:

HAMBURG—AMERIKA LINE S. A. R.

képviselő: KÜNSTLER utazási iroda, Arad, Bul. Reg. Maria No. 24 — Telefon: 1086.

A petróleum új ára

A kormány tudvalevőleg 1.50 leiről 1 leura szállította le literenként a világító petroleum fogyasztási adóját. A más célra felhasznált petroleum után továbbra is 1.50 lei fogyasztási illeték fizetendő, míg a traktorok és parasztmalmok gépeihez szükséges petroleum fogyasztási adója 0.50 lei literenként, ezt a petroleumot azonban csak a pénzügyigazgatóság által kibocsátott igazolások alapján lehet vásárolni. Azt, aki a világító petroleumot más célra használja fel 50 ezer, visszaesés esetében pedig 200 ezer lei bírsággal sújtják, ezenkívül pedig az illeték tiszteresével és üzemének egy hónapra való bezárásával büntetik.

Aradi vonatkozásban a világító petroleum kicsinybeni ára a következő:

Ploestiben 2.50 lei literenként, szállítási

Rádióműsor

— Romániai Ifjúságnak —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 27.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli fiang verseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Felolvasás. 17: Gyermekek órája. I. Hangjáték. II. Hiradó gyermekek számára. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A rádió tánczenekarának iátéka. Const. Bobescu vezényletével. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Cowler, Geitner, Grothe, Joh. Strauss, Kapp, Kapplusch, Billy Mayer. A zongoránál: Xenia Macovschi. 19: Könyvekről és folyóiratokról. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.50: Rádióegyetem. 20.05: Balalajka-, gitár- és mandolin-hangverseny. 20.40: Emil Fanea román népdalokat énekel. 21: A szimfonikusok műsora. 21.15: Szimfonikus zenekar hangversenye, énekszámokkal. 22.05: Hírek, sport. 22.20: A hangverseny folytatása. 23.05: Táncclemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A háztartás racionalizálása. Irta Csurgay Ernőné. (Felolvasás). 11.45: Magyar világbajnok a múlt század elején: gróf Sándor Móric. 13: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Cigányzene. Közben kb. 13.30: Hírek, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Többet ésszel, mint erővel. Ego néni meséje. 17.45: Pontos időjelzés. 18: A teigazdasági tanfolyam IV. része. 18.30: Hírek a montecarlo-i csillagtúra magyarországi szakaszának eredményeiről. 18.40: Flesch Imre énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Ady-dalok. 19: Németország gyermekvédelme. (Felolvasás). 19.25: Katona László előadása (hanglemezekkel). 20.25: A rádió szalonzenekara. 21: Andersen Felicia előadójátéka. 21.50: Hírek. 22.15: Dohnányi Ernő VIII. Beethoven-zongoraszonátaestje. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Közvetítés a Pannontaszállóból. 24: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara.

Budapest II. 18—18.25: Hanglemezek. 18.30—18.55: Az átöröklésről. 20.30—20.55: Angol nyelvoktatás. 21.05—21.45: A rádió szalonzenekara. 22.15—23: Táncclemezek.

PÉNTEK, JANUÁR 28.

Bucuresti, I. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. Keleti zene. (Gramofonlemezekon). 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: Vidám zene gramofonlemezekon. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A Victor Predescu zenekar hangversenye. 19: Művészeti aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása. Nicolae Ciuciu cimbalom kíséretével. 20: Rádióegyetem. Panaitescu P. P. egyetemi tanár előadása. RR: 20.15: Filmzene gramofonlemezekon. RB: 20.15: Beethoven-ciklus. Al. Theodorescu (hegedű).

A Magyar Párt felhívása választó polgáraihoz

Felhívjuk azokat a polgártársainkat, akiknek választói joga még nincs rendezve, hogy sürgősen jelentkezzenek a Pártirodában, Str. V. Golds 8. szám alatt délelőtt 9—1 óráig.

JELENTKEZZENEK:

1. Mindazok, akiknek volt választói joguk és azt gyakorolták is, de valami okból töröltették, vagy kimaradtak a választói jegyzékből.

2. Mindazok, akik ezideig nem rendelkeztek választói joggal és a választói névjegyzékbe nem voltak felvéve.

3. Azok, akik 21-ik életévüket az idén, vagy tavaly betöltötték, de választói joguk eddig elintéztve nem volt.

4. Mindazok a 21-ik életévüket betöltött, férjezett, vagy haladon hölgyek, akiknek polgári iskolai, vagy más középiskolai végzettségük van. Mindazok az állami, megyei és községi tisztviselők és nyugdíjasok, valamint hadiövezgyek, kiüntetett és kulturális, vagy jótékony célú egyesületi vezető hölgyek, akiknek ezideig a választói joguk nem nyert elintéztést.

5. Mindazok a 25-ik életévüket betöltött és mezőgazdasági adót fizető földművesek, akiknek mezőgazdasági kamarai választói joguk nem volt meg.

AZ ARADI MAGYAR PÁRT ELNÖKSÉGE

I. Filionescu (zongora). 20.35: „André Chenier“ opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette: Giordano A milánói Scala zene- és énekkarának közreműködésével. (Gramofon). I. felvonás után (21.05—21.20): Költemények. II. felvonás után (21.50—22): Hírek. III. felvonás után (22.40—22.45): Sport. 23.05: Vidám zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Brasov—Brassói emlékek. Irta: Molnár Endre. (Felolvasás). 11.45: A rövidhullámok orvosi alkalmazása. Irta: Kellner Dániel dr. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Eugén Stepat orosz Balalajkazenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diákfelőrája. Utána: Közlemények. 18: Emlékezés Pulszky Károlyra. 18.30: Pertis Jenő és cigányzenekara. Közben 19—19.10: Sportközlemények. 19.50: Pesten, vagy vidéken? Saád Béla csevegése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Igor herceg“. Az I. felv. után: A rádió külföldi negyedórása. A II. felv. után Hírek. Az előadás után kb. 23.30: Időjárásjelentés. Majd: Hanglemezek. 24: Hírek angol nyelven. 0.05: Közvetítés a Belvárosi kávéházból. Szabó Kálmán jazzhármása játszik. Éjél 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.20—19.45: Gyorsírótanfolyam. (Szlabey Géza). 20.30—21.35: A rádió szalonzenekara. 21.40—21.55: Hírek. 22—23: Hanglemezek. Film- és táncdalok.

Legújabb könyvek

— **Trencz pandurezredes kalandos élete.** Ez az érdekesítő, titokzatos és igaz anyag, mely, Trencz pandurezredes életét ábrázolja a rendkívüli sors szörnyű érettejességével, el fogja ragadni az olvasót. Páratlan katona- és kalandor-életet kísérel el utján a Volga-menti Asztrachántól a Rajna-menti Breisachig. Látnak a pandurt orosz szolgálatban, halálra ítélik és kegyelmet kap: látjuk, ahogy szlovéniai bírtokán rablókkal és fosztogatókkal harcol, majd ő maga is gyújtogat és rabol az osztrák örökösödési-háboruban s végül, mint Mária Terézia örökösödési-háboruban vezére, harcol a poroszok ellen a Nagy Frigyes elleni guerilla-háboruban. Közben vakmerő kalandok, botrányok, párbajok és szerelmi-históriák, míg végül zabolátlan vére Trenczet magát is vesztébe dönti. Félelmetes, őseréjű emberként áll előttünk ez a pandur és Kayser értette a módját, hogy elevenen és plasztikusan ábrázolja hősiességét és rendkívüli életpályáját. Wilhelm Kayser Trencz pandurezredes kalandos élete, Grill kiadásban, remek kiállításban, Fenyő László kifogástalan fordításában jelent meg. A könyv kiállítása épen olyan szép, mint a többi Grill könyvek. (Jelusch: Caesar, Krist: Dante pokla, Ilyés: Puszták népe, Bruno Brehm trilógiája a Habsburg tragédiáról stb. stb.) Keyser Trencz 500 lap, füzve 152 lej, kötve 191 lej, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

— **Thurzó-Nagy Árpád: Átirókönyvelés.** Hiánypótló munka. Ez a könyv foglalkozik először magyar nyelven az átirókönyveléssel. Kinek van szüksége erre a könyvre? Nagy- és kiskereskedő, gyáros, mezőgazdasági vállalkozó, minden más üzletember, magántisztviselő, akár banktisztviselő, akár más munkakörben is dolgozzon, főnök és alkalmazott egyaránt, számvévo, vagy számtartó és más mindenki, aki nyilvántartással, vagy kezeléssel, vagy más adminisztrációval foglalkozik. Nélkülözhetetlen ez a könyv ügyvédek és bírák részére is, akiknek hivatásukkal kapcsolatos üzleti ügyek, nyilvántartásokkal van dolguk. Mi van benne? Megismertet a modern könyveléssel, nyilvántartással, számtartással. Az elméleti alapismereteket részletesen és világosan tárgyalja. Az átirókönyvelés házi gyakorlatáról tájékoztat. Általános és részletes gyakorlati kérdésekkel foglalkozik. A könyvelőgépek és a gépkönyvelés ismeretéhez alapvető fogalmakkal ismertet meg. Tartson lépést a korrall, szervezze át elavult adminisztrációját, azonban előbb jól tanulmányozza át ezt a könyvet. Minden gyakorlati ember részére hasznos olvasmány. Thurzó-Nagy Árpád: Átirókönyvelés Grill kiadásban, szép kiállításban, ábrákkal és mellékletekkel, füzve 198.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen teljes Grill-jegyzéket.

Hirdessen

az Aradi Közlöny-ben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lej.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lej.** :: szó 2 lej

ALKALMAZÁS

Szobainas állást keres azonnalra. Cimeket a kiadóba kér.

Deszka- és építkezési anyagraktár Arad centrumában, keres mielőbbi bejegyzésre perferkt román, eladásban jártas, komoly fiatalabb tisztviselőt. Részletes ajánlatokat „Agilis“ jelgére. Rudolf Mosse, Cluj, kérjük.

Rendes szobalány, jó bizonyítványokkal, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Gyermektelen házaspár uriházba házmes tornek ajánkozik. Háztartásban segít. Cim a kiadóban. 585

Prodal gyakorlatlalt bíró fiatal, intelligens lány, aki románul perferktül ír és beszél, elhelyezkedést keres. Ajánlatokat „Szerény 2“ jelgére a kiadóba kér.

LAKÁS

Garcon lakást keresek február 1-re, lehetőleg központi fűtéssel, lehetőleg új házában, a központban. Törvényszéki villanegyedben. Jelige: „Pontos fizető“. 520

VÉTEL, ELADÁS

Egy lókarban levő fűszerüzlet, berendezést megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 571

Diesel teherautó, alig használt állapotban, eladó. Cim a kiadóban. 587

Utazóbőrönd, vagy kisebb szekrénykoffer megvételre kerestetik. Cim: Hotel Crucea Alba. 579

INGATLAN

Calea Aurel Vialcuhoz közel, Bujacban, 2 szoba, előszoba konyhás, jól felszerelt téglaház, gyümölcsös, eladó. P. Ungureanu 2. 583

ÜZLET

Brasovban nyiló műszaki és fotobüzetlhez tóket keres keresztény szakember, társas alapon is. Leveleket 200 ezer lej jelgére a kiadóba kér. 590

Regati piacot ismerő, személyesen közreműködő, készpénzzel rendelkező társat keresek meglevő üzlet kiterjesztéséhez. Cim a kiadóban. 586

KÜLÖNFÉLÉK

Leépített tisztviselők és intellektuelek figyelmébe!
Biztos és könnyül megélhetést nyújtó vegyi ipari foglalkozást, a tükör készitési (focsorozást) a legújabb belya módszer szerint tanítok, 6 nap alatt garancia mellett. Leveleket „3000 lej tandíj“ jelgére a kiadóba kérek.

Elveszett

Egy bőrtárca Kranooszky Endre néore szóló iratokkal és pénzzel, kérem a megtalálót az iratokat szolgáltassa vissza Calea Radnei 37-39 szám alá az J m a s a - c é g h e z, postán levélben.

Farkaskutya, kishövésű, fiatal nőstény elveszett. Mektatól jutalom ellenében adja le Bul. Carol 18., I. em., vagy a házmasterhez. 588

Haláloeset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket makulaturapapírt, ócskavasat, padlášholmit, — Vásárolok lakásban es padlášon heverő bármilynemű felesleges holmit, lím-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

100 kat. hold legjobb termőföld lakóházzal, gazdasági épületekkel Timisoara közelében olcsón eladó.

H a á s z

Ingatlanfo galmi roda
Arad, Minescu 20-22.
Telefon 22-24.

Legújabb jelentéseink:

Megnyilt a Népszövetség századik ülészaka

— Megállapították az ülészak napirendjét —

Micescu külügyminiszter tanácskozásai Delbos francia külügyminiszterrel

Genéből jelentik: A népszövetségi tanács századik ülészaka zárt ülés keretében nyitotta meg ma délelőtt 10 órakor Adle Mustafa iráni megbízott mint elnök. A zárt ülés alig fél óra hosszat tartott és azon a nyilvános ülés napirendjét állapították meg. Hir szerint elfogadták Delbos francia külügyminiszter napirendi javaslatát. A nyilvános ülést csütörtök délutánra tűzték ki.

A párisi francia sajtó hangoztatja, hogy Franciaország és Anglia között minden fontosabb kérdésben teljes az egyetértés. Paris és London hallgatólagos politikát folytat a két lefontosabb kérdésben: az alapokmány módosítása és az abessziniai olasz hódítások elismerése ügyében. Az angol és francia megbízottak azon lesznek, hogy a tanács egyhangú szavazással foglaljon állást a 16-ik cikkely, a megforlasi szakasz érvényessége mellett, ha azonban ezt nem sikerül elérni, akkor a két hatalom megbízottjai azonos szövegű nyilatkozatban jelentik ki, hogy országaik teljesíteni fogják a vállbra is kötelezettségeiket és kéri a vita elhalasztását. A francia lapok számítanak arra, hogy ehhez a közös nyilatkozathoz Románia, Szovjetország és Belgium csatlakozni fognak.

Istrate Micescu külügyminiszter ma délelőtt egy óra hosszat tartó eszmecsere folytatótt Velics László magyar megbízottal.

Délelőtt tíz órakor Delbos francia külügyminiszter fogadta Istrate Micescu külügyminiszter látogatását. A két külügyminiszter hosszasan elbeszélgetett egymással.

A tanácsstagok a délelőtti zárt ülés után a délutánt a küszöbön álló viták előkészítésére szentelték. Beck lengyel külügyminiszter szerdán délben érkezett meg Genfben Cannesből, míg Litvinov szovjetnépbiztos csütörtökön reggel érkezik meg.

A Paris Soir munkatársa Genfből jelenti, hogy Istrate Micescu román külügyminiszter Delbos francia külügyminiszterrel történt találkozásánál kijelentette:

nem ragadta magához a kezdeményezést a kisebbségi kérdésben. Micescu kéri majd, hogy a zsidó petíciók ügyében ne alkalmazzák a sürgősséget, kijelenti a román kormány álláspontját, de ennél tovább nem megy és nem áll szándékában annak kijelentése, hogy érvénytelennek minősíti a kisebbségi szerződések kikötéseit.

A Temps genfi jelentése arról ad számot, hogy Micescu külügyminiszter ismertette Delbos francia külügyminiszterrel azt a nyilatkozatot, amelyet mint a kisanant államok képviselője, az államesoportosulás nevében a tanács elé terjeszt. Ez a nyilatkozat összhangban áll majd a kisanant hagyományos politikájával, de célzást tartalmaz arra, hogy kívánatosnak tartják: öltön a Népszövetség egyetemes jellegét.

A Reuter-iroda genfi levelezője jelentésében megállapítja, hogy a Népszövetség századik tanácsulása előtt „a kilátás borús, a genfi tó felett mély depresszió uralkodik...”. A szövegre kerülő fontosabb kérdéseket a következőkben foglalja össze — a valószínűségi feltevések alapján — a Reuter munkatársa:

1. Kína segélykérdése. E kérdésben azonban aligha szőlítják fel határozathozatalra a tanácsot. 2. Az alapszabályok módosítása. Olaszország kilépése és Németország nyilatkozata, hogy nem szándékozik Genfben visszatérni, súlyosbította az eddig is bonyolult helyzetet. 3. Az alexandretti szandzsák ügye. A török kormány állítólag erőlyes fellépésre készül és viharos viták várhatók. 4. A romániai zsidóellenes törvények ügye. Ezt a kérdést aligha tárgyalják le érdemben. A probléma kényes voltára való tekintettel bizalmas megbeszélések folynak a helyzet alapos tisztázása érdekében.

Istrate Micescu külügyminiszter délután 5 órakor Eden angol külügyminiszterrel is megbeszélést folytatott, majd pedig Rüstü Arras török külügyminiszterrel tárgyalt.

A párisi zsidó egyesületek szövetsége és zsidó világtanács képviselőiben Jarblum főtitkár összehívta a külföldi sajtó képviselőit és ismertette velük azt a három emlékiratot, amelyet a nemzetközi zsidó szervezetek a romániai zsidók helyzetével kapcsolatban a Népszövetséghez intéztek.

Feloszlattak Néme országban több katolikus egyesületet

Münchenből jelentik: A német hatóságok az állam és a nép védelméről szóló birodalmi elnöki rendelet alapján feloszlatták és betiltották valamennyi bajor egyházi kerület területén, ideértve a speyeri egyházkerületet is, a katolikus férfi és női ifjúsági egyesületek működés-

sét. A betiltás félhivatalos közlés szerint azért történt, mert a szóbanforgó egyesületek államellenes tevékenységet folytattak ki.

A londoni Daily Telegraph müncheni jelentése szerint Faulhaber bíboros kedden Rómába utazott.

Harmincöt repülőgép támadása Kanton ellen

Tokioból jelentik: Rador. Tegnap délelőtt 5 kínai bombavető repülőgép jelent meg Nanking fölött. Az egyik gépet a légharító ütegek lelőtték, míg a többi négy gépet a japán repülők elűzték.

Ma reggel 35 japán repülőgépből álló raj jelent meg Kanton felett és a város ellen nagyszabású légitámadást intézett. A halálos áldozatok száma meghaladja a százat. Ezzel egyidejűleg kínai repülők is támadást intéztek a japánok kezében levő Nanking ellen. A japán vadászipülők felvették a kínaiak ellen a harcot és a jelentések szerint három kínai repülőgépet lelőttek.

Egyes jelek szerint a japán hatóságokat aggodalommal tölti el a japán csapatok váratlan megtorpanása. A japánok számos helyen

nagyobb ellenállásra találtak, mint amilyenre számítottak. Matsui tábornok Tokioból még négy hadosztályt kért.

Newyork. Az amerikai munkásszövetség végrehajtó bizottsága elvetette a nemzetközi munkásszövetség határozatát, hogy Japán he lyezzék gazdasági és pénzügyi bojkott alá. Az amerikai munkásszervezetek azért mellőzik a bojkottot, mert nem akarnak olyan határozatot hozni, amely háboruba sodorhatja az ország lakosságát.

London. Tokioi jelentés szerint a Shokamaru 1224 tonnás japán szénszállító hajó az Otara öbölben zátonyra futott és elsüllyedt. Harmincegy főnyi személyzete elpusztult.

Moszkva. Állítólag megbízható forrásból származó hírek arról számolnak be, hogy

Szun-Fo, Kina titkos megbízottja Litvinov elutazása előtt több ízben tárgyalt a külügyi népbiztossal, akivel megvitatták a kínai—szovjet viszonyt, különös tekintettel a kínai—japán háborúra. Litvinov végleges választ csak akkor mond, ha visszatér Genfből, mindenesetre azonban a népszövetségi tanácsulást felhasználja bővebb megbeszélésekre és a kínai ügyvel kapcsolatos tájékozódásra.

Rendőri felügyelet alá helyezett nyilaskeresztes verekedők

Budapestről jelentik: A rendőrség közigazgatási ügyosztálya az ismeretes Svábhegyi nyilaskeresztes verekedés résztvevői közül ma ifju Metzger Gusztávot és Bánhegyi Lászlót rendőri felügyelet alá helyezte. Roskebauer Valter németországi fiatalember ügyét pedig átutalták az idegeneket ellenőrző országos központi hatóságokhoz, hogy megállapítsák, vajon jogosan tartózkodik-e Magyarországon és milyen állampolgársága. A többi verekedőket szintén rendőri megfigyelés alá helyezték.

Angol hajó katasztrófia

Bostonból jelentik: A Penkarov angol szállítóhajó S. O. S. jeleket adott le és közölte, hogy kormánytörés következtében veszedelemben forog. A hajó Halifaxtól 50 kilométernyire hanykodik a tengeren.

Frigyes dán herceg autószerencsétlensége

Kopenhágából jelentik: Frigyes dán királyi herceg gépkocsija, amelyet a herceg maga vezetett, összeütközött egy másik autóval. A herceg az összeütközés következtében könnyebb sérüléseket szenvedett.

Rekord idő alatt repültek át az olasz pilóták az Óceánt

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök, amikor értesült az olasz repülők szerencsés útjáról, táviratot intézett Rio de Janeiróba Bisco ezredeshez és fiahoz, Mussolini Brunhoz. Közölte, hogy az olasz nép kitörő lelkesedéssel üdvözli a „Zöld egerek” sikeres repülését.

Rómába érkezett jelentések szerint az olasz repülőket Rio de Janeiróban, mintegy 300.000 főnyi tömeg várta és nagy lelkesedéssel üdvözölte. Amikor a városba bevonultak, a házakon olasz nemzeti színű zászlók lobogtak és a repülőket virágosóval fogadták. A délamerikai sajtó megállapítja, hogy a „Zöld egerek” rekordidővel repültek át az Óceánt.

Márciusban magyar - görög mérkőzés

Budapestről jelentik: Miután a magyar válogatott futballcsapatnak valószínűleg a görög együtessel kell az első világbajnoki selejtező mérkőzést megvívni, a magyar labdarúgószövetség olyan javaslatot tett a görög szövetségnek, hogy a mérkőzést március 15-én játsszák le Budapesten.

Eljárás osztrák nemzeti szocialisták ellen

Bécsből jelentik: Hivatalos jelentés szerint az egyik bécsi lap közölte azt a nyilatkozatot, amelyet a nemzeti szocialista mozgalomban szerepet játszó Tavs Lipót mérnök adott az újságíróknak. A mérnököt a nyilatkozat ügyében kihallgatták és irodájában házkutatást tartottak és terhelő anyagot találtak, aminek következtében letartóztatták. Külön értesülések szerint az irodában talált iratok alapján kihallgatták Leopold József kapitányt, az osztrák nemzeti szocialista mozgalom vezetőjét, több bizalmasát és munkatársát. Az ügy tisztázása folyamatban van és Leopold kihallgatása még nem fejeződött be.